

DYKAI!

mojo šimto žmonių vyrai ir
0 metų senumo bus duodami
savo sveikata ir gyvanti pa
rove.
10.00 ant savaitės. Pomeri
iki \$1.000.00. Po dešimties m
laiką įmokėti pinigai su dū
sakio namai ir Paskolės bendr

BENDROVE AMERIKOJ

vardo, pravarde, adreso, žemes ir v
namas, ir laikraštį su sklypų p
ullitt Bldg., Philadelphia, Pa.

A. M. (jei vakare, tai) ... P. M.

rt geriausių linijų laivų.

po gvarancija į visus b
itai, atvangiai ir pigiai.

nkelių tikietų.

viena miestur Jungtinių Valstijų

Philadelphia, Pa.

Frederick D. Felto

SALIUNAS

S. W. Cor. Richmond & Allegheny
PHILADELPHIA, PA.

ST. CEZLEDINO

Apsivimu Krautu

Prekės labai patalpinamos ir
klesos. Kas pirka pas mus
siem dovanų dovanyti patalpin
1227 S. 2nd St. Philadelphia, Pa.

Dovanos «Kovos»

Tiems visiems, kurie
jis savo prenumeratų
Metų, užsimokėdama
ateinančius 1910 metus
ir tiems visiems, kurie
naują «Kovos» skait
sam metų, gaus puikų
išleista stening kal
dėl draugai pasuk
kėti prenumeratai, id
mėm žinoti kaip daug
rių atspaut.

Norintieji užsimok
nors progresyvišką
ba dienraštį, lietuviai
tose kalbose, kreip
«Kovos» administrac
jums visuomet į
naus.

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis

LIETUVIŲ SOCIALIZISTŲ SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 51. Philadelphia, Pa. 17 d. Gruodžio [December] 1909 m. Met. V.

Ne mums reik džiaugtis Taft'o nuveikimais.

INJECTION BILL--prezidento Tafto praminimas
vėl likosi patvirtintu jo pačiu įnešimu į kongresą,
kur gruodžio 7 dieną tas įnešimas likosi perskaity-
tas. Įnešimas labai patiko banditams nuo Wall
gatvės. Ir tik tai tiems, nes trustų agentas plačiai
nės daliai--darbininkų klesai savo padavadijime apart
«injection», arba patvirtinimo įstatų prieš streikus,
nieko nepasako. Žinome, kad tame klausime, kuris
paliečia darbininkų klesą, Taftas yra demagogas ir
siunčia jį dievui išrišti. Vienok apie darbininkų
reikalavimą pagerinimo sau materiališko buvio
Taftas labai gerai atmena ir savo padavadijime
sako tą, ką pasakė prieš rinkimus republikonų
platforma, kad link darbininkų streikų ir privatiškos
trustų nuosavybės nepaliečiama Jungtinių Valstybių
teismas privalo atsinešti taip, kaip ikišiol atsinešdavo,
t. y. streiko apimtose vietose nedaleistina yra
vieši susirinkimai, nė streikių šelpimas; kapitalistiška
nuosavybė tokiose vietose turi būti dabo jama
milicijos ar kariumenės ir t. p.

Prezidentas pasveikina Jungtines Valstybes iš
priešties, kad pasisekė jam (Taftui, žinoma, kaip
kapitalistų agentui) susirišti «stiprių interesų ryšiu»
su Meksika ir Europa.

Jungtinių Valstybių visuomenė, tais ryšiais netik
neprivalelėtų džiaugtis, bet stačiai gėdintis jų,
žinant, ką jie reiškia. Kada prezidentas Taftas
prieš savo prezidentavimą atsilankė į Peterburgą
dėl padarymo tų garbingų laisvajai Amerikai

ryšių, Amerikoj cariški ir kapitalistiški tarnai
pradėjo gaudyti kovotojus už Rusijos laisvę ir
kimšt į kalėjimus, kad iš ten išsiųstų į kruvini
caro nagus. Taip pat, kada Taftas širdingai
spaudė kruvinąją Meksikos despoto Diazo ranką,
Teksas ir Kalifornijos kalėjimuose atsidurė visi
nepatinkanti Diazui ir Amerikos kapitalistams
kovotojai už Meksikos laisvę žmonės. Iš tokių
sandaros ryšių «laisvi» Amerikos piliečiai negal
gėrėtis ir džiaugtis, kuo džiaugiasi kapitalistų
agentas--«injection bill». Ta sandara reiškia
sustiprinimą vergijos retėžių ant rankų pasaulio
darbininkų, sustiprinimą kapitalistiškos ir des
potiškos valdžios, padidinimą išnaudojimo
Amerikos, Meksikos ir Europos darbininkų. Matyt,
kad dirbančiosios klesos jis visai visuomene
neskaito.

Toliau Taftas kalba apie Amerikos prisidėjimą
užlaikyme pasaulyje ramybės, tik tuojuo pamini,
kad dėl apeikimo Nicaraguos prezidento Zelaya,
kurs kapitalistų agento akį pasirodo «pikta
dvasia», reikėjo išsiųsti kariumenę ir laivyną,
idant lieti žmonių kraują ant karės lauko. Kas
do veidmainystė!

Kalba apie valdžios politiką linkui tarifos
klausimo, kurios sutvarkymas, sako, išeis
dirbančiosios klesos naudai. Turbut čia jis
manė pasakyti dirbančiosios spekuliacijoj ant
Wall St. ir išnaudojimo klesos, tik ne darbininkų
klesos naudai gal išieiti maito republikoniškas
suregulavimas. Valstybių izde, sako, nedateklus
pasiekia tik 73 milijonus dolerių, o Pana-

mos kanalo padirbimas reikalauja 735 milijonų, 201 tukstančio dolerių.

Dievai žino, kas įkvepė Taftui tą mintį, kad pasakė savo įnešime, jog 1913 metais sukanka 50 metų nuo išsilusavimo juodveidžių iš baudžiosios vergijos, sako, reikia prisurūsti prie iškilmingo tų sukaktuvių apvaikšiojimo.

Ištikro reikia stebėtis, kad Taftas kalbą kapitalistiškus vergijos retėžius, baltiems vergams, liepia švęsti paliuosavimą negrų iš vergijos. Žinoma, paliuosavo juos kitoki, negu Taftai žmonės. Šiandien virto kitokie Amerikoj laikai ir žmonių laisvė, tik veidmainingai yra nevos gerbiama kapitalistų. Visos senos šventos amerikono tradicijos nuėjo šalin, neprotestuota, kad Taftas keliavo pasitikti su Diazu, idant sutvirtinti retėžius ant baltųjų kapitalistiškų vergų. Tekas ir Kalifornijos valstybėse, lyg kad prieš šimtas-penkdesdešimt metų Francuzijoje tuos, kurie nepatinka jo viešpatiškai storybei netikėtina sugauta ir grūsta kalėjiman, kur turėjo likt patol, kol to norėjo saualis tyronas. Taip lygiai nepatinkančius «injunction billui» minėtose valstybėse netikėtina suimta ir išgabenta nežinia kur, apart tų, kuriuos uždaryta Los Angels'o kalėjime, kad iš ten atiduoti į kruvinus Diazo nagus.

Sulyg vietinių tradicijų, «kiekvienas Amerikos pilietis» turi tiesą reikalauti greito išnagrėnėjimo užmetamos jam kaltės ir buti pasmerkiamu pagal įstatus teisingai per lygius sau piliečius, bet tos tradicijos nuėjo į kampa, kuomet «laisviesis» respublikos prezidentas pradėjo bėčiuoliuotis su carais ir diktatoriais, kaip Diazas. Tuo tai sveikina Taftas Amerikos visuomenę...

Viena iš priežasčių, kuri prisidėjo prie sukilimo revoliucijos Francuzijoje buvo išleidimas taip vadinamų «lettres de cachet». Sulyg to įsakymo, kiekvienas, kuris nepatiko viešpataujanti valdžiai buvo slaptomis gaudomas ir uždarytas kalėjimuose.

Kalėjimo požemėse suimtas turėdavo suputi be jokio išnagrėnėjimo jo kaltybės. Ta aplinkybė pagimdė visuomenės plačiųjų minių pagiežą, kuri liepė užpult ant Balstijos, kad išgriaut jos murus ir paleisti šimtus nekaltų valdžios tyranijos aukų. Šiandien panašiai pradeda veikti Amerikoje. Amerikos teismai ir kalėjimai liekasi carams ir tyronams įrankiais jų kruvinų darbų, įrankiais kapitalistų, besisten-giančių prispausti savo geležine letena milijonus dirbančių, išnaudojamų baltųjų vergų. Tuo gal džiaugtis kas kitas, bet ne laisvę mylintis žmogus, ne tas, kuris atmena, kad laisvę nupirko jam savo krauju tėvai, o dabar Taftas ir jo atstovaujantieji tą laivę mindžioja ir naikina gudriu budu ir liepia nesvarstančiai miniai džiaugtis, kad pasisekė sustiprinti «intereso» ryšius su Europa ir Meksika ir sustiprintomis bendromis pajegomis uždėti vergijos jungą ant šimtų milijonų žmonių. Nėr ko džiaugtis.

J. B. S.

Visos ikišiol buvusios revoliucijos baigėsi nupuolimu viešpatavimo tulos klesos, ateinančioji gi tur baigtis pabaiga visokio klesinio viešpatavimo —

Fr. Engels.

SOCIJALIZMO KURSAS.

LEKCIJA V

Kapitalistiska ekonomija.

Pasakėme, kad kapitalizmas tikrybėje yra sistema besistengianti išsiplatinti (ekspenzyviška sistema). Tas jos išsiplatinimas (ekspenzija) yra sąryšyje su kapitalo susikuopinimu.

Kapitalo pajėimas.—Pradžioje kapitalistiško išsivystymo reikalingi kapitalo ištekliai buvo nedideli. Ta kapitalo pradžia buvo paimta per ponus, išnaudojančius ukininkus, ir vaizbunus, išnaudojančius pirkėjus, turtų; taipgi nemažai prisidėjo prie kapitalo pagimdymo ir vienuolynai, o apart to ir pavergimas silpnesnių tautų per stipreniasias.

Tos metodos da ir šiandien kapitalizmo vartojamos, kad reikia atrasti kapitalizmui naujus šaltinius arba naujas turgavietes produkcijos pardavimui, bet šioj gadinęj tas jau nėra svarbiausias kapitalizmo augio faktoriais.

Sukuopinimas (akumulacija) kapitalo.—Pramonijos produkcija be paliovos didinasi—įvedama daugiau mašinų, statoma ir steigiama vis naujas fabrikas, prekybos namus, geležinkelius, jieškoma ir atrandama naujos kasyklės ir tt., duodant darbą vis didesniai darbininkų skaitliui.

Tas kapitalo augis kyla iš išdirbystės višvertybės, kurią suteikė kapitalistams pirma įdėtas į pramonę kapitalas ir suvartotas produkcijoje darbininkų triusas. Taipgi kapitalą daugina vidutiniškos klesos—farmeriai, t. v. inteligentija, turinti pelningesnes profesijas, nepriklusmingieji amatninkai ir t. p., sutauptus savo pinigus sudeda bankuosna, vienok ta dalis abelnai imant labai maža.

Kapitalą augdina kur—kas labiau kitos priežastis. Pirma, laisvieji samdininkai darbe daug atydesni, darbą atlieka rupestingai ir daugiau išdirba, negu darbininkai, išnaudojami ir verčiami kokiais nors kitokias budais.

Neturint kitokių pragyvenimui šaltinių, kaip tik uždarbio mokesį, darbininkai suvartoja daugiau energijos dėl įgyjimo geresnio užsiėmimo ir dėl gavimo darbo, negu, kad budavo baudžavų laikais. Antra, šiandieninis darbininkas vartoja pagelbstančias išdirbystėj mašinas, kuomet senovėj tuos pačius išdirbius reikėjo išdirbti rankomis, todėl darbo vaisiai buna kur—kas geresni. Tačiau, lenktyniavimasis (konkurencija) tarp pačių parduodančių savo spēkas darbininkų neleidžia proporcionališkai link darbo vaisių gausumo augti mokes ties didumui. Tokiu budu kapitalistas gali daug didesnį pelną turėti iš dirbančių pas jį darbininkų skaitliaus, negu kad galėtų tą padaryti plantatorius arba didžių plotų žemėj savininkas baudžiosiu laiku. Taigi didesnę savo pelno dalį gali skirti praplatinimui fabriky arba intereso. Darbininkų lenktyniavimasis ir mašinerijos išsiplėtojimas, leidžia kapitalistui dalį pelno sugražinti pramonijon, o konkurencija tarpe kapitalistų priverčia juos prie nuolatinio platinimo išdirbystės užvedimų. Kadangi juo didesnis yra užvedimas, juo geresnė mašinerija, juo geriau suorganizuota valdyba, tuo mažiau naikinasi ir mažiau suvartojama spēkų, kas daro, kad produkcija

išdirbimas pigiau atsieina produkcijos užvedimus vienam tų pat padaryti pas save, Kapitalas, kaip o čielybė. Kredimai, kurie nesiplatina, l Augimas kapitalo kas k kapitalo pritaikymas pad augdina kapitalą.

Pastovus ir keičiantysis na padalinti į dvi dali, kuric (jo). Dalis kapitalo, skiriam (ininkų algos), yra vadinat avatoto trioboms, įtaisymui, ra pastoviu kapitalu. Daug kapitalo dalis sistematiškai (jo) kapitalo dalis. Taigi k (ininko alga, arba kitais žc (ininkų skaitlius produkcij

Kapitalas ir produktas na produkciją (prekių išdirb in už įdėtą kapitalo vert darbininkų spēkos didumą (kitais žodžiais: kapitalo aug mas darbininkų triuso gausu

Produkcijos augimas y abelnai imant. Paėmus k (b, darbininkų alga vis dič (iau, kartais per tulą laik: kad alginė mokeskis neaugo produkcijos višvertybė su neperviršio produkcijos au

Jeigu tas atsitiktų, tai gimas o tas butų su toms (ininkų spēkų reikalav tų sumažėti. Tokiems at angančių padidinamosios v

Klaidingai tikriname mazinasi, o per tai ir ka (bis didinasi. Netiesa, ne kapitalo, ir ta kapitalo d (anga; b) smarkumas d (nis už procentų nupuolim visai nekenkia pelno augi (tiu su procentų laipsnio kapitalistų pelnas smarki (ti.

Kapitalistų naudai nimas. Kapitalistiško p (lato matomas yra reka arba kad pramonija reiki nesumazina kapitalistišk pasismagavimų ir ištvirk pi tas, kaip rasti kapital vien rupi rasti vietą, ku na.

KURSAS.

onomija.

rybėje yra sistema besisistemo) Tas jos išipl. kapitalo susikuoipinimo, kapitalistiško išsvytymo dideli. Ta kapitalo pr. ančius ukininkus, ir vaiz. ; taigi nemaži prisidė. uolynai, o apart to ir p. niasias.

italizmo vartojamos, kad s šaltinius arba nau. ni, bet šioj gadyne' tar o faktorias.

pitalo.—Pramonijos pro na daugiau mašinių, sta. , prekybos namus, gele. jos kasyklės ir tt., duo. skaitliui.

stės viššvertybės, kurią ramonę kapitalas ir nu. usas. Taipgi kapitalų i, t. v. inteligentijs, in. smingieji amatininkai ir a bankuosa, vienok ta

kitos priezastis. Pri. atydesni, darbą atlika rbininkai, išnaudojami s.

iltinių, kaip tik uđdar. gianu energijos dėl igy. o darbo, negu, kad bu. minis darbininkas var. s, kuomet senovėj tuos is, todėl darbo vaisiai iavimasis (konkuren. kas darbininkų nelei. gausumo augti mokes gali daug didesni pel. j skaitliaus, negu kad žlių plotų žemės savi. e savo pelno dalį gali.). Darbininkų lenk. is, leidžia kapitalistui kurencija tarpe kapi. tinimo išdirbystės u. vedimas, juo geresnė u. yba, tuo mažiau nai. doro, kad produki.

jos išdirbimas pigiau atsieina. Tokiu budu padidinus pro. dukcijos uzvedimus vienam kapitalistui, kiti skubina si tuo. jaus tą pat padaryti pas eave, kad nenustoti darbo užsakyto. jų. Kapitalas, kaipo čielybė, turi augti, nes tie pramonijos uzvedimai, kurie nesiplatina, liekasi konkurencijos praryti.

Augimas kapitalo kas kart eina smarkyn, nes kiekvie. nas kapitalo pritaikymas padidina produkcijos viššvertybę, kuri augdina kapitalą.

Pastovus ir keičiantysis kapitalas.—Kapitalą galima ma padalinti į dvi dali, kurios vartojamos kiekvienoj pramo. nijoj. Dalis kapitalo, skiriama apdengimui darbo lėšų (dar. bininkų algos), yra vadinama «keičiantysis kapitalas; dalis, suvartoto trioboms, įtaisymui, mašinoms ir žaliajai medegai yra pastoviu kapitalu. Dauginimo kapitalo procese pastovio kapitalo dalis sistematiškai auga greičiau, negu besikeičian. čiojo kapatalo dalis. Taigi kapitalas auga greičiau, negu dar. bininko alga, arba kitais žodžiais sakant, kad aprubežiuotas dabininkų skaitlius produkciją vis didina.

Kapitalas ir produktas.—Padidinimas kapitalo, padidi. na produkciją (prekių išdirbimą). Produkcijos augis mažes. nis už įdėtą kapitalo vertybę, bet didesnis už neatbutinos darbininkų spēkos didumą (skaitlius darbininkų ir jų algos), kitais žodžiais: kapitalo augimo tikslu ir pasekme yra didini. mas darbininkų triuso gausumo arba vaisingumo.

Produkcijos augimas yra taipgi didesnis už algos augimą abelnai imant. Paėmus kapitalistišką perijodą, kaipo čiely. bė, darbininkų alga vis didinasi kartais smarkiau, kartais lė. čiau, kartais per tulą laiką laikėsi ant vieno laipsnio. Nie. kad alginė mokestis neaugo taip smarkiai, kad aplaikoma iš produkcijos viššvertybė sumazėtų, arba kad niekads alga neperviršijo produkcijos augimo.

Jeigu tas atsitiktų, tai apsisotų pramonijos uzvedimų au. gimas o tas būtų su toms pasekmėmis, kad susimsžintų dar. bininkiškų spēkų reikalavimas. Ir pati algos mokestis turė. tu sumazėti. Tokiems atsitikimas kapitalistas turi užtikrintą augančią padidinosios vertybės dalį arba pelną.

Klaidingai tikrinama, kad nuo kapitalo nuošimčiai vis mažinasi, o per tai ir kapitalisto pelnas, o darbininko uđdar. bis didinasi. Netiesa, nes a) procentas atneša tulą daugybę kapitalo, ir ta kapitalo dalis daug greičiau, negu produkcija auga; b) smarkumas produkcijos augimo visados yra dides. nis už procentų nupuolimą; c) procentų laipsnio nupuolimas visai nekenkia pelno augimui, d) nuomos augstumas kyla sy. kiu su procentų laipsnio nupuolimu. Faktiškai tat yra, kad kapitalistų pelnas smarkiau auga už darbininkų algos mokes. tj.

Kapitalistų naudai liekasi visados produkcijos padaugi. nimas. Kapitalistiško pelno augimas taip smarkus, kad nuo. latos matomas yra rekalavimas naujos kapitalistų lokacijos, arba kad pramonija reikalauja vis naujų sumų kapitalo, visai nesumazina kapitalistiško pelno, kurį gali paleisti ant įvairių pasimagavimų ir išsvirkimo žaislių. Kapitalistui visai neru. pi tas, kaip rasti kapitalą, reikalingą produkcijos padidinimui, vien rupi rasti vietą, kurioj sudėtas kapitalas neštų didelį pel. ną.

Kapitalo lokacija ir kapitalitška konsumpcija (suvartoji. mas).—Kapitalistas pelną gali suvartoti, tai yra, išleisti įvai. riausiems išsvirkimo ir pertekliaus niekniekiams bei labdary. bės reikalams ar kitiems dalykams; gali taipgi suvartoti padi. dinimui kapitalo, t. y. sudėti į pramonę ar vaizbą, perkant vertingas popieras, akcijas ir tt., bet paprastai pelnas skiria. mas gyvenimo pertekliams ar labdaringiems mieriams. Vien. nok statistika parodo, kad nuo 1890 iki 1900 metų kapitalis. tų pelno ½ dalis buvo sudėta Jungtinių Valstybių pramonij. on, vaizbon, į finansiškas operacijas, kita dalis nuėjo į užsie. nį, kaipo valstybių paskolės: į Meksiką, Rueiją, Kiniją, Per. siją, Turkiją ir kitur.

Jeigu kapitalistai labiau stengiasi rasti kapitalų lokaci. jai vietą, kapitalistiškas pelnas pradeda mažėti, bet kapitalis. tas dėl pelno augimo greit tą savo norą link įdėjimo kapita. lų apyvarton pameta ir rupinasi pelno didinimu.

Tokiu budu kapitalo kuopinimasis beveik automatiškai ir proporcionališkai link techniškų ir draugijinių sąlygų regu. liuojasi, viados linkstant prie to, kad būtų pelnas kuodidžia. u siais kapitalistui.

Kapitalistiškos nuosavybės organizacija.—Pačioje pra. džioje pilnoj žodžio prasmėj kapitalistiška nuosavybė, buvo ypatiska nuosavybe, esanti po ypatiska kontrole. Bet laikui bėgant ir pramonijai reikalaujant vis naujų kapitalų ar tai reikalams vaizbos (preybos) su užsieniais, ar tai įvedimui naujų mašinių, atsirado bendrijos, o galiaus akcijinės kopo. racijos. Šios pastarosios yra abelnai kapitalistiškoj sistemoj priimtu verteiviškų organizacijų budu, kaipo atsakančiausias budas pramonijei, vaizbai, finansiškiems interesams, o net ir pritaikomas prie žemės plotų nuosavybės.

Ypatos, tveriančios bendriją, aplaiko proporcionališką skaitlių akcijų sulyg įdėtų bendrijon pinigų sumos. Tuos da. lininius (akcijos) galima pirkti ir parduoti kam—nors, kaip kiek. vieną prekį. Bendrijos valdyba yra rankose renkamui ir vei. kiančių akcionierių vardu direktorių. Kiekvienas akcionie. rius turi bendrijos reikaluose tiek balsų, kiek turi akcijų, pa. gal skaitlių akcijų, taipgi buna dalinimas pelnas. Akcionie. rius neatsako už visą korporaciją, tik už tą jos dalį, kurią da. ro skaitlius pas jį esančių akcijų.

Tokiu budu įgijamas kapitalas yra korporacijos nuosa. vybe ir dapildomas buna daromoms paskolėms su pagelba už. statomųjų laiškų (bondų) už kurius bendrija moka sutartą pro. centą. Bondai gali but parduodami kitiems, kaip ir akcijos. Toms transakcijomis užsiima taip vadinama finansiška įstaiga gielta, kuri yra atskira kapitalistiška institucija.

Tokia organizacijos forma kapitalą daro labai veikliu; parduodant bondus ir akcijas korporacija sutraukia didesnius ir mažesnius kapitalus nuo ypatų, neimančių dalybų bendro. vės valdyboje, kuri surinktu kapitalu valdo, kaip kad tas bu. tų individuališka (ypatiska) nuosavybe.

Klausimai:

- 1) Kas yra kapitalas? Išrodyk skirtumus tarpe produkcijos ir kapitalo budų?
- 2) Kas sprendžia apie darbininkiškos algos didumą?—

Kokias pasekmes daro atpigimas valgomųjų daiktų ir drapavos darbininkų algoje?

3) Kas tai yra vertybė pridedamoji arba višvertybė? Kokie yra santykiai tarp produkcijos, darbininkų algos ir višvertybės?

Socialistų veiksmas įvairiose šalyse.

Man rodos, kad daugelis sąjungos sąnarių nedaug ką težino, kas ir kaip veikiama mūsų draugų socialistų kitose šalyse. Dėlto tikiuosi busiant nauda padavus apie tatau kad ir trumpų keletą žinelių. Soc. Sąjungoj yra daug kas gerintino bei naujai sudarytino, o kas nori ką gerinti ar kurdinti, ar-gi negerai bus padaręs, jeigu įsistebeilsys tai, ką jau kiti tose gi pat sritjse yra pirmiau padarę ar ir dabar bedarę. Šitą mintį turėdamas, aš briežiu tai, ką žemiau skaitysite. Rašydamas naudojuos tilpusiomis visokiniuosna lakraščiuosna pabraizomis labiausia gi socialistų partijų atskaitų, kurios buvo duota Stutgarto kongrese, sutrauką iš «Mysl Socjalistyczną» Nr. 4-5, 1907m.

Vokietija.

Vokietija yra, galėtum sakyti, Socializmo lopšys. Vokietijos social-demokratų partija yra stipriausioji viso pasaulio socialistų partijų. Įkurdinta Libknehto ir Bebelio 60 metais. Į ją turėjo dar įtekmę K. Marksas ir jo «Tarptautinė darbininkų draugija».

Ilgą laiką Vok. soc.-dem. partija buvo persekiojama valdžios. Tik nuo 1889m. tepradėjo gyventi legališkai, nors jau 1871 metais rinkimuose už partiją buvo paduota 352 000 balsų ir išrinkta 2 soc.-dem. atstovų į reichstagą (parlamentą).

Nusimetus valdžios uždraudimą, partija bukliai ėmėsi organizavimosi. Darbas gerai vyko. Į metus laiko buvo pasiekta tai, kad parlamentan pateko 35 soc.-dem. atstovai, gi balsų skaičius buvo 1.427.000.

Išpradžios buvo norėta padaryti vieną visai Vokietijai organizaciją su vienu centru. Ale pasirodė, kad tai netikęs daiktas, kadangi nepadaro v e i k s m o pavieniose vietose. Dėlto gi vėliaus pripazinta neišvengtinau reikalingu esant vietinis organizacijų valdymas. Jenoje priimtasai partijos statusas žino: kraštų bei apskričių organizacijas ir rinkimų apskričius. Apskričių lyg kad centrais yra jų sekretarijatai. Tokių sekretarijatų 1907 metais partija turėjo į 30.—Kada partija turi didelę įtekmę plačiose miniose liudija, kad ir balsų paduodamų už ją rinkimuose skaičius: 3 su puse milijonų (1907m). Nemažiaus tai liudija ir partijos laikraščių platinimas: Vokietijos soc.-dem. laikraštija priskaito arti milijono prenumeratų.

Darbas parlamente nuo 1903m. ėjo ypatingose sąlygose. Partija turėjo 81 atstovą ir buvo viena galingesniųjų parlamento partijų. Dėlto gi visos buržuazinės partijos susijungė, kad tik geriaus atsirėmus prieš socialistus. Įvairių social-demokratų įnešimai, darbo ir kituose klausimuose buvo atmetami dauguma suvienytų buržuazinių balsų. Tokiu budu social-demokratai turėjo pasikakint tuo, kad kritikavo esamas sąlygas.

1906 metais parlamentas tapo išvaikytas, kadangi jo dau-

guma nesutiko duoti valdžiai pinigų Afrikos kolonijinėms vagystėms. Naujuose rinkimuose partija datyrė nemažą smugį: į parlamentą pateko 38-niais soc.-dem. atstovais mažiaus negu, kad buvo pirma. Tai visgi nereiškia, kad partija ar jos įtekmė būtų sumažėjus, atžagariai balsų skaičius pasidaugino į milijono dalim, ir ta aplinkybė leidžia viltim veizėti ateitin.

Nemažai ir išseno Vokietijos social-demokratija rupinos, kad įgyti įtekmę į atskirų viešpatijos karalysčių politiką. Tik daugely vietų trukdo darbą netikęs rinkimų į seimus sutvarkymas. Taip, leiskim, renkant į Prusų seimą 1908 metais, už social-demokratus buvo paduota pusantro milijono balsų ir į tai nežiurint seiman nepateko nei vienas social-demokratas. Prieš netikusią rinkimų tvarką 1904—06 metais soc.-dem. vedė smarkią kovą. Atsispirti tai kovai valdžia buvo sutraukusi visą kareiviją, kai-kuriose vietose buvo net susirėmimai. Daugelis veikėjų ir redaktorių buvo patupdyti į kalėjimus. Ta kova padarė įspudį, bet nebuvo laimėta. Prusuos ir kitur pasiliko sena netikusi rinkimų į seimą tvarka. Tik pietinėj Vokietijoj pasisekė šiek-tiek pagerinti dalykų stovį. Bet, kad ir netikęs rinkimų budas, visoj Vokietijoj soc.-dem. turi 128 atstovus seimuose. Tose karalystėse, kur nepagerėjo rinkimų budas ir social-demokratai neturi seime savo atstovų, yra smarkiai veikiama, kad pasiekus savo.

Labai gerai sekasi Vokietijoj social-demokratijai ir kaimuose.—Įtekmę į valščius partija turi didelę. Per visą Vokietiją valsčiuose yra 2.000 partijos atstovų. Socializmas Vokietijos kaimuose yra įleidęs šaknis visur, kur tik apsieiškia ir yra prasplėtus pramonija, kad pasekmingiau eitų šis darbas, partija 1904 metais Bremsu suvaizviame surašė net programą social-demokratiniems valsčių išrinktuoliams.

Moterų socialistinis judėjimas Vokietijoj labai išsiplėtojė. Apie jo augį gali mums pasakyti, kad ir moterų dalykams skirto laikraščio «Lygybės» prenumeratorių skaičiai. Šito laikraščio prenumeratorių 1904 metais buvo 11.000, o 1905 jau viš kaip dukart daugiau: 23.000; 1906m.—46 000; 1907-60.000; o 1908 metais jau 77.000, taipgi į 4 metus septyneriopai pasidaugino.

Vokietijos soc.-demokratai leidžia taipgi laikraštį, skiriamąjį jaunųjų darbininkų reikalams, «Jaunąjį Gvardiją». Jis irgi turi nemažą pasisekimą ir svarbų atlieka darbą: jaunikačiuose kovos dvasią auklėja.

Apskritai vokiečių social-demokratinė laikraštija turi daugybes skaitytojų, yra rimta ir turininga. Iš vokiečių laikraščių galima stačiai daug ko pasimokinti, kaip reikia gerai vesti laikraštis, kad netik atveizdinus, kas dedas organizacijoj, bet ir gyvybę jai suteikus ir protinį peną. Užtai vokiečių laikraštija turi didelį ir pelną. Iš to pelno paremia net ir kitų tautų socialistinius laikraščius: keli metai atgal davė į 50-000 išeinančiam Paryžiuje socialistų laikraščiui «L'Humanite», o kelios savaitės atgal prisuntė 10.000 markių Amerikos socialistų laikraščiui «The New York Call».

Su social-demokratų partija Vokietijoj gana artimai rišasi ir yra lyg, kad kita jos pusė profesionalinės sąjungos, nežiurint, kad jos vadinas bepartijinėmis. Į profesionalines sąjungas priklauso didžiausioji Vokietijos organizuotojo prole-

galo dalis, ir jose yra skaitomas. Šita gi didelė armija pripa... demokratus. O savu keliu... darbo sąlygų pagerinimo. ... kartus sąjungos statė reika... reikalavimai buvo išpildy... pareikalavimo pakako). I... rikas ir jis buvo laimėta, o 38... nešpildyta

Ši tiek tuo kartu žinių apie... numerius ketinu parašyti, I... Belgijoj Austrijoj, Au... danijoj ir kitur.

Socializmas

Idant būti tikrai laisvu nepal... ypatišką laisvę ir visuotiną... Darbininkas, kuris ko... konstitucijos,—ką garsusis... įstatymų,—politiškai ir...

Idant suprasti laisvę, kokią... veikiamsi laike rinkimų, kada

Visur, kur balsavimo slaptu... gi tai kartų buvo galima m... darbininkų gradasi... laiškelį su parašytu ai... duoti duoną ar gal... Visur, kur teisių mechaniz... vieninga liaudis turi teis... atiduoda savo balsą.

Budoje, kur pasislepia bal... rinkimų tvark... drauge darbininke! Ni... valdžia, nė kunigas! Slėpti... Esi pats vienas tik su... kaip nekada! Tik vie

Bet tas laisvės momentas, ... nepadaro v... bet ir tūkstančius... Snauduoja tą laisvės valau... kurie viešpatauja, kurie... užtikrinimui se... liaudis net ir... nepamislėja, r... bet visa visuo

Kad būtų laisvais reik m... kurioje nieks mūsų lais... visuošenės narius, rei... žmonių—nuosavybe... apsimainymo būdų.

Valdančioji ir išnaudoja... kaip ir kitokiais l... smegenis, kad ypati... pati savimi prad... būdas remis... patvirtinti jie nuola... ir suvartotojų.

Tačiau kalbant apie i... pitatalistikuose užvedimu

tarijato dalis, ir jose yra skaitoma suvišum 2 milijonai sąnarių. Šita gi didelė armija pripažįsta savo vadovais politikoj social-demokratams. O savu keliu sąjungos veda smarkią kovą dėl darbo sąlygų pagerinimo. Pavyzdžiui 1905 metais 5-659 kartus sąjungos statė reikalavimus; iš jų 2 886 atsitikimuose reikalavimai buvo išpildyti be streiko (mat, vieno sąjungų pareikalavimo pakako), 1889 atsitikimuose buvo kilęs streikas ir jis buvo laimėta, o 387 atsitikimuose reikalavimai liko neišpildyti.

Šitiek tuo kartu žinių apie Vokietiją. Į sekančius «Kovos» numerius ketinu parašyti, kas veikiama socialistų Prancuzijoje, Belgijoje, Austrijoje, Anglijoje, Norvegijoje, Olandijoje, Danijoje ir kitur.

K. Jurgelionis.

Socijalizmas ir Laisve.

Idant būti tikrai laisvu nepakanka turėti konstituciją, reikia turėti ypatingą laisvę ir visuotiną laisvę. Kas nieko neturi—yra bėspėkiu. Darbininkas, kuris kokiame nors dalyke neranda «trupučio konstitucijos»,—ką garsusis Lasalle laikė svarbiausiu iš visų rašytų įstatymų,—politiškai ir ekonomiškai priklauso jo spēkų pirkėjui.

Idant suprasti laisvę, kokią darbininkas turi, reikia priminti, kas veikiama laike rinkimų, kada išpildo savo visagalio pareigą.

Visur, kur balsavimo slaptumas neyra ganėtinai užtikrintu, kiek gi tai kartų buvo galima matyti, kaip pramoningose vietose tūkstančiai darbininkų grudasi prie rinkimų budos, kad atiduoti popieros laiškeli su parašytu ant jo savo balsu už tą kandidatą, kuris žada duoti duoną ar gal padaryti bedarbę.

Visur, kur teisių mechanizmas užtikrina laisvą slaptą balsavimą, visagalinga liaudis turi teisę pasislėpti, kad nieks nematytų už ką atiduoda savo balsą.

Budoje, kur pasislepia balsuotojas, ant pagamintų laiškelių, paduodamų per rinkimų tvarkvedį, balsuotojas pažymi savo balsą. Slėpkis drauge darbininke! Nieks tavęs nematys: nė duondavis, nė valdžia, nė kunigas! Slėpkis, kaip kad dėl papildymo piktadarystės. Esi pats vienas tik su savo sąžine. Esi bent kartą laisvas, laisvas kaip niekada! Tik vieną tą momentą turi laisvę.

Bet tas laisvės momentas, ta laisva viena valandėlė taip brangi, ar ta laisvė—nepadaro vergais netik patį iš tos laisvės pasi naudojanti, bet ir tūkstančius kitų visai ir tos laisvės neturinčių?

Sunaudoja tą laisvės valandėlę savo naudai tie, kurie turi laisvę, ir kurie viešpatauja, kurie valdo žmonijos kūnu ir protu, bet jos sunaudoti užtikrinimui sau laisvės didžiausia visuomenės visagalinga dalis—liaudis net ir tada, kada nieks jau nevaldo, apart vienos sąžinės, nepamislėja, nes kitaip darant visuomenės dalis nebūtų pavergta, bet visa visuomenė būtų laisva.

Kad būti laisvais reik mokėti sunaudoti savo laisvei tą valandėlę, kurioje nieks mūsų laisvės nevaržo. Kad būti piliečiais, lygiais visuomenės nariais, reikia šalies turtus padaryti visuomenės—visų žmonių—nuosavybe per atėmimą iš privatiškų rankų išdirbystės ir apsimainymo būdų.

Valdančioji ir išnaudojanti klesą su pagalba bažnyčios ir mokyklos, kaip ir kitokiais būdais stengiasi įkalbėti į neišdirbtas žmonių smegenis, kad ypatinga laisvė būtų da labiau varžoma, jei gu liaudis pati savimi pradėtų valdytis. Nūrodo, kad kapitalistiskas valdymo būdas remiasi individuališka (ypatinga) laisve, ir kad tą patvirtinti jie nuolat nurodo ant piliečių reikalų, kaip išdirbėjų ir suvartotojų.

Tačiaus kalbant apie išdirbėjus—darbininkus, dirbančius kapitalistiniuose užvedimuose,—tai turime tiesą pasakyti, kad kas-

link laisvės darbininkiška klesą, padarydama produkciją visuomeniška, negali suvaržyti sau ypatingos laisvės, negut tik, kad pasi-liuosuos iš alginės vergijos, kuri daug sunkesnė, negu pačių vergija ar baudžiava.

Daleiskime, kad visuomenės surėdymas sulygina visus į vieną draugiją su lygiomis teisėmis žmonės, kuomet šalies pramonijos, valstybės, vaizbos ar prekybos rūpės ne dėlto, kad iš to gauti didelių pelnų, kad stengtis išrasti išnaudojimo būdus, bet dėlto, kad aprūpinti visuomenės reikalavimus; rūpintis ne pavienios ypatos, bet įstaigos be visuomenės žinios, bet visa visuomenė, visa draugija dėl savo bendro labo. Ar galima manyti, kad tuomet dirbanti savo naudai visa visuomenė, o ne jos dalis nedirbančiųjų luomų naudai, gali būt neužganėdinta ir nelaisva, jeigu visiems dirbant darbas dėl aprūpinimo gyvenimo reikalų liks tik suteikiančia smagumą gimnastika. Tik tinginiai aiškina priešingai, kad atstumti tuos laikus, kada visi turės dirbti, o dirbs su noru, nes žinos, kad darbas atneša naudą jam pačiam, bet ne tranui, jo kruviną uždarbį su paleistuvėms praleidžiančiam.

Žmonijos išsiliuosavimo laikas ateina su darbininkiškos klesos protišku išsiliuosavimu. Išliuosuoti savo mintis iš tamsybės pačių pavergtajai luomai neleidžia viešpataujančios luomos, o daugiausiai prie to prisideda religija.

Priešingieji darbininkų klesos išsiliuosavimui elementai tankiai raudoja ant nelaimingosios žmonijos, ant nelaimingųjų šeimynų, kurių tėvas be darbo, motina serga, vaikučiai nevalge, neapžiūrėti, apleisti, o nieks ta šeimyna nesirūpina.

Šiandieniniame surėdyme tokių šeimynų yra tūkstančiai, nes šiaudieninė visuomenė, tai tik viešpataujanti klesą—didžiausia jos dalis—darbininkiška klesą nepriskaitoma prie visuomenės, negut tik rinkimų dienoje. Ir tie apgailatuojai aiškina, kad socializmo mokslas steigiantis surėdymo tvarką tokią, kur visuomenei rūpės, kad kiekvienas būtų lygiai aprūpintas, nes kiekviens rūpintis savo naudai ir tik tada galės būti pritaikinti žodžiai: «viens dėl visų, visi dėl vieno».

Kaip negalima manyti, kad valstybė, kaip įstaiga tarptautinių santykių, atsisakytų nuo pervežimo pasažieriaus, panašiai ateities socialistiškam surėdyme būtų didžiausia paikyste tas, kad visuomenė, kurios rankose yra visa pramonija ir produkcija neduotų savo nariams darbo ir paliktų juos be pragyvenimo būdo.

Bet pasakys mums, kad ne kiekvienas norės duodamą darbą dirbti. Pavyzdžiui viens valsčius, turintis savyvaldą, dėl kokių nors priežasčių nenori priimt į savo mokyklą mokytojus. Ir jis jau be darbo liekasi. Bet ar vienas yra valsčius? Jei kitur to darbo negal gauti, kaip neatsakantis, jam bus parūpintas atsakantis darbas, kuris nebus jam sunkenybe, kaip šiandien, kad darbininkas tur griebtis ir už visai jam neatsakančio darbo, kad tik gelbėtis nuo bedarbės ir bado. Jei visuomenei rūpės kad ji būtų laiminga, ji sutvarkys taip savo visuomeniškus darbus, kad jie būtų su noru atliekami.

Sako da mums, kad normavimas visnomeniško darbo aprubežiuos ypatingą laisvę—bet vėl reik pasakyti, kaip tie besibaiminantieji žmonių nelaimingumo ir paisanti apie žmonių gerovę, nemato šiandieniniame surėdyme to, kad to visko dirbančioji klesą visai neturi, o jeigu yra,—žinoma tik ant popieros surašyta,—darbo sunormavimo įstatai, liepianti rūpintis darbininkų sveikata, jeigu jie būtų pildomi nieks prieš tai neprieštarautų, apart vienu kapitalistų, kuriems rūpi, kaip iš nupirkto darbininkiškos spēkos ištraukt sau kuodidžiausią naudą. To nemato socialistiškos tvarkos priešai, kad šiandien fabriku reguliamai atima darbininkui visokią laisvę.

Visiška darbo laisvė gali būti tik privatiškuose užsiemimuose, bet kur asmuo priklauso draugijai, jis dėl savo ir draugijos gerovės pasiduoda priimtoms tiesoms. Pavyzdžiui ligonbučio gydytojas privalo reguliariškai paskirtu laiku lankytis į ligonbūtį, profe-

orius suvaržytas pareigomis lekcijų išguldinėjimo mokykloj, jie tą ypatingą laisvę suvaržymą atjaučia taip, kaip paprastas darbininkas, pasiduodantis fabriko reguliavimui.

Ir socialistiško surėdymo tvarka tokių žmonių pareigų tiesų, žinoma, nė nemano panaikinti, bet tos pareigų, tiesos vietoje fabriko savininko ar valdono, bus sutaisomos pačių dirbančių žmonių pagal liuso norą, ir kas pasirodys kenksminga bus iš jų pašalinama, o pataisymai, pagerinimai įvedama.

Ar neyra suprantama, kad darbo reguliacija padaryta visų reikalavimais ir per visus dirbančius žmones aprūpys išdirbėjų reikalavimus ir užtikrins ypatingą laisvę geriau, negu šiaandieninė reguliacija, padaroma ne visų dirbančiųjų, bet pelną imančiųjų naudai? Nekalbant apie darbo dienos sutrumpėjimą, kas turi būt pasekme teisingo darbų padalinimo, ir gyvesni visų piliečių dalyvavimą visuomenės darbuose, žmonija aplaikys labiausiai šiaandien pamiršta laisvę: dirbti kad gyventi, o ne gyventi, kad dirbti; turės teisę liusuose nuo visuomeniško darbo valandose pasišvęsti kiekvienas sau patinkančiam darbui, kad rasti pilną užsiganėdinimą iš gyvenimo, kas šiaandien didžiūmai yra neprieinamu.

Taigi socializmas panaikindamas išnaudojimo laisvę, pagimdo darbo laisvę. Neužmirškime vienok apie antrą svarbų pažūrį į socializmo surėdymo tvarką punktą. Nurodant į reikalavimus suvartotojų, t. y. visuomenės, socializmo priešai bijosi,—ar gal nudauda, kad bijosi—žmonių tvarkymosi. Jie klausia, kas bus su žmonių laisve spaudos, gyvenimu (būtu) ir aprūpinimu savo reikalų tuomet, kada visuomenė turėdama savo rankose visą išdirbystę ir patarnavimą žmonių reikalavimams, galėtų atsakyti pildyti mažumos reikalavimus ar boikotuoti mažumos sumanymus, jeigu ta mažuma nepasiduos didžiūmos kuratelei. Ir net rimtai stengia si mums prirodyti, kad žmonės tuomet tur buti neužsiganėdinę, nes priverčiami bus skaityti tik valdiškus organus, laikraščius vienos ir tos pačios pakraipos, gyventi tuose pačiuose namuose per visą savo gyvenimą ir valgyti tuos pačius, ką ir visi kiti, valgius. Taip neseniai tulas liberalas viename susirinkime šaukė: «Socialistiskame visuomenės surėdyme priversti busime nešioti drabužius, kuriuos išrinks ir pasiūdys kiekvienam valdyba!»—Bet jam kalbą pertraukė tulas labai prastai apsitaisęs darbininkas žodžiais: «Ar tamista neesi šalininku to, kad kiekvienas gautų be apmokėjimo pilną švietišką mokslą?»

«Žinomas daiktas!»

«Taigi dėlko gi tamstai išrodo taip baisy dalyku tas, kad visuomenė skirs mums drabužius, jeigu suprant, kad ta valdyba tik išpildys visuomenės reikalavimus. Kas pataikys mokyti, pataikys taipgi rėdyti ir maitinti!»

Ir mūsų karštas liberalas į toki argumentą nieko neatsakė, bet užtat atsako da nevienas, kad visuomenės ar valstybės absolutizmas mokinime nedaugiau vertas už visuomenės absolutizmą maitinime ir tvarkyme. Kasliuk to mes negaišinant laiko bereika lingiems prirodymams, kad toki manymai neturi pamato, galime pasakyti tik tai, kad jeigu socializmas manytų tvirtinti valstybės valdymo rėda, stiprinti viešpatavimą žandarų ir viešpatavimą policijanto, plėtoti valstybės kišimąsi į žmonių ypatingus reikalus—tai ištikrųjų visuomeniško valdymosi nereikėtų pageidauti, nes vietoj tyranijos despotų turėtume tokią pat tyraniją, tveriamą visuomenės. Bet ne, visuomenė pati savę negali terrorizuoti, kaip negali terrorizuoti savę žmogus, pas kurį yra sveikas protas.

Idant atskirti šiaandieninio valdymo būdą nuo ateities visuomeniško valdymosi, būtina turime atsisveikinti su knutu, bagnietu, šautuvu, policijanto palka ir su valstybės šiaandieninė valdžia. Butina turime atskirti industriinę valstybę nuo valdžios valstybės, turime užtikrinti pilną savyvaldą pramonijos organizacijai santikiuose su politiška visuomenės organizacija. Nes pakol tie du dalykai stovi sumišime, pakol valdžia dėl savo politiško intere-

sų gal nepaisėti į visuomeniškus ekonominius reikalus, patol negali būti tikros tvarkos.

Taip pavyzdžiui paimsime čia Belgiją, kur laisvė spaudos yra būk pilna, bet geležinkelio ministeris uždraudė pardavinėti socialistiškus laikraščius geležinkelio stotyse ir arti visų priklausančių geležkeliams triobų. Čia reikia pridurti, kad jeigu tas ministeris vietoje taip juokingo ir neturinčio jokios reikšmės savo padavadijimo būtų išleidęs padavadijimą uždraudžiantį pervežti geležinkeliais ir siuntinėti krasa kai—kuriuos laikraščius, tai beabėjo būtų likęs be vietos, iš priežasties visuomenės reikalavimo.

Jau galima sakyti, kad laisvės tradicijos ir pripratimai ir šiaandien taip stiprūs, kad nevisados valdžiai nusiseka pasikėsini-mas ant visuomenės laisvės.

Kągi gali lyginti surėdyme, kuriame visi piliečiai ar visi protiška sveiki žmonės naudojami lygiomis teisėmis, kuriame be visuomenės valios joks ministeris ar valdonas neturi tiesos išleisti uždraudimo padavadijimų.

Ir kyla tad klausimas iš kokios gi priežasties socialistiskame suredyme gali būti suvaržyta ypatinga žmogaus laisvė, regut tik ta laisvė, kuri leidžia individams, prisiminusiems valdonais, išleidi-nėti uždraudimus bei valdyti didžiausiais žemės plotais, visuomeniška produkcija kaip savo privatiška nuosavybe. Suprantama, kad tokia ypatinga laisvė negal būt socialistiskame suredyme, kad kas nori, gali be baimės ir atsakomybės skriaust milijonus žmonių ir aikvoti visuomenės turtus pagal savo ištvirkimo norą.

Ar šiaandien turime ypatingą laisvę, kada keliamume geležinkeliais, esančiais privatiška nuosavybe? Ar turime ypatingą laisvę, kada geriamė iš miestų rezervoarų vandenį ir deginame gazą ar elektros šviesą naudojame? Ar neaišku, kad paemus visuomenei monopolius, visuomenė pasiliuosuos iš po kapitalistiskos saualės?

Nesakome, kad visokis bendros nuosavybės išsiplėtojimas vėda prie išsiplėtojimo pilnai ypatingos laisvės. Bet padarymas bendra tokiu būdu, kaip siulo buržuazija su savo laikraštija gali mus vesti tiktai ar tai prie fiskališkų europinių monarchijų, ar tėviškojo juzuitų komunizmo, ar despotiško kiniško kolektivizmo, ar prie ko kito tam panašaus, tik niekados ne prie išsihuosavimo dirbančios klesos iš alginės vergijos. Tie, kurie remdamiesi paminėtais pavyzdžiais daro užmetinėjimus social-demokratizmui, privalo atsiminti, kad visuomenei turint savo rankose industriją, produkciją, mokyklas ir valdžią jaunas gentkartes auklės ne taip, kad tos nuolankiai išnaudojimus kentėtų, nesuprasdamos, kaip turi pačios savimi rėdytis, kaip apgint savo ypatingą laisvę, kuri priklausus ne nuo valstybių, bet nuo jų pačių.

Jokiai laisvei, išskiriant išnaudojimo ir despotiško valdymo laisvę, socialistiško surėdymo tvarka negali stoti skersai kelio. Kas kitaip tvirtina, tas yra šalininku viešpatavimo vienos klesos ant kitos, tas yra palaikytojas darbininkų klesos vergijos.

(Toliaus Bus).

UPELIS.

UŽEJUS ant kalno, kur medžiai kugždena,
Žiūriu į pakalnę, kur upė sriovena:
Vilnis paskui vilną bėga, sukuriuoja,
Lyg jieško tos vietos, kur jūrė banguoja,
Kad ten susiliejus į bangas galingas,
Parodyti savo spēkas iškilmingas.
Susibėgkit sriovės ir bangas sutverkit,
Galingas krūtines prieš uolas sukėlkit,
Trenkit į tas uolas, ką keliuj jums stoja,
Negirdi, neklausu, kaip sriovės dejuoja,
Neatjaučia skausmo sulaužtos krūtinės,
Nedreba jų širdis šaltos-akmeninės,

Matant, kaip d
Katra tik į uol
Bet sudreba uo
Bendras srioviu
Susilikit sriovė
Lai žun' tas, k
Kas jumis prie
Iš jū kančios,
Tekėki upeli,
Sustiprinki ba
Tekėk, daugin
Lai žuva belai

Ka mun

Pasaulyj viskas mair
rijodai; jie persikeitė—ju
gi tokiu vystymosi keliu
tynai, o šiaandien jau apd
kia istorija ėjo ir žmoni
plėtojosi, mainėsi, gimė,
mė naujas vietas. Greta
plėtojimąsi; juo tolyn, ju
pagimdė žmonių protas.

Senuos laikuos to vis
galėjo taip lengvai susi
yra atrasta! Ir toliau, g

Šiaandien su spaudos
na tūkstančiai laikraščių
spauda kelia visą draugi
nimas—išradimas turėtų
taip yra! Kaip kiti vis
kos užgriebti tik mažos
do tų produktų rinką.
tai suprato, jog norint v
kia vietoj tikro mokslo
formas.

Argi šiaandieninė sp
lia pasakyt teisybės ž
Šiaandien viskas tarnauj
nors ir melo—lieka tikr

Gražus faktai yra
bergas atsidėjęs triusė
tuve. Kadangi kaip l
ir tuomet Gutenbergas
gyvenimą, bet jam prie
sai nuskriaustas, o Fau

Taip ir dabar viska
mų laikraščių, kurie n
Bet pasidėkavojan
gelba turės sugriut kaj
dos pagalba yra kasdie
slo paslaptis!— O ki
Jau dabar daug daug
desėtkai metų atgal!
priešai—ypatingai reli
Mat mokslas nesiremia
lykais, jieško išaiškin
žinystų, ir ją žmonijai
tik griovimas švento t
ant kitokių pamatų st
pratimą turėjo apie pr

Matant, kaip daug sriovių, sudaužytą žuva,
Katra tik į uolą plaukdamą užkliuva.—
Bet sudreba uolos prieš bangas galingas,
Bendras sriovių smugis joms yra baisingas.
Susilikit sriovės! trenkit sykiu visos,
Lai žun' tas, kas jumis jau seniai įgriso,
Kas jumis prie laisvės da kelių pastoja,
Iš jūs kančios, skausmų tik besityčioja!
Tekėki upeli, neški savo srioves,
Sustiprinki bangas, tekėk nepalioves,
Tekėk, dangink spėkas gaivalo liuosybės,
Lai žuva belaisvė, skriaudos, neteisybės!

Kalnų duktė.

Ka mums duoda Spauda?

Pasaulyj viskas mainosi. Išnyko senieji žmonių istorijos perijodai; jie persikeitė—jų vietoj užstoja kitoki. Žemės istorija irgi tokiu vystymosi keliu ėjo: kur senuos laikuos buvo tyrai, šlamštinai, o šiandien jau apdengeta žemiškais papuošalais. Lygiai tokia istorija ėjo ir žmonių draugijos plėtojimas; viskas krutėjo, plėtojosi, mainėsi, gimė, augo, seno ir mirė; naujas gyvenimas užėmė naujas vietas. Greta tokių pažiūrų gimė pažiūros į žmonių plėtojimąsi; juo tolyn, juo labyn buvo daug kas atrasta,—daug ką pagimdė žmonių protas.

Senuos laikuos to visko neturėjo. Neturėjo spaudos jie ir negalėjo taip lengvai susižinoti, susinešti. O šiandien gi jau daug yra atrasta! Ir toliau, gal da daugiau pastebimų bus išrasta...

Šiandien su spaudos pagelba žinomi visi pasaulio kraštai. Išėina tūkstančiai laikraščių, kur aprašoma, kas juda, kruta pasaulyj; spauda kelia visą draugijos progresą. Rodos kiekvienas patobulinimas—išradimas turėtų būt panaudojamas visai žmonijai,—bet ne taip yra! Kaip kiti visi daiktai, kurie reikalingi visai žmonijai, likos užgriebti tik mažos dalies žmonių, kurie iš to daro pelną ir valdo tų produktų rinką. Taip padarė ir su spauda. Mat, kapitalistai suprato, jog norint valdyt, reikia paimt valdymo vadeles; reikia vietoj tikro mokslo skelbti melą ir viską fabrikuoti pagal savo formas.

Argi šiandieninė spauda, nėra kapitalizmo spauda? Argi valia pasakyt teisybės žodį, kuri galėtų visuomenė girdėt? Ne! Šiandien viskas tarnauja kapitalui. Kur pinigus moka, ten žodis nors ir melo—lieka tikru pasakymu, jog teisybė.

Gražūs faktai yra nuo pat išradimo spaudos, kuomet Gutenbergas atsidėjęs triusė pakol padarė raides, o paskui įtaisė spaus-tuvę. Kadangi kaip kiekvienas išradimas turi didelę kainą, taip ir tuomet Gutenbergas buvo gerbiamas, ir iš savo išradimo jis darė gyvenimą, bet jam priėmus į pagelbą Faust'ą, Gutenbergas liko visai nuskriaustas, o Faust'as darė sau pelną.

Taip ir dabar viskas yra kapitalo globoj. Daugel yra leidžiamų laikraščių, kurie neša pelną ir tarnauja kapitalistiškai tvarkai.

Bet pasidėkavojant *spaudai* galime tikėtis, kad tik su jos pagelba turės sugriūt kapitalizmo viešpatavimo laikai. Tik su spaudos pagelba yra kasdien atidengiamas plačiajai žmonių miniai mokslo paslaptis!— O kiek spauda jau pakėlė draugijos progresą. Jau dabar daug daugiau žmonių turi kitoki supratimą, negu keli desėtkai metų atgal! O tai vis pasidėkavojant spaudai! Mokslo priešai—ypatingai religijos platintojai, nors ir labai to neapkenčia. Mat mokslas nesiremia sumislytomis dogmomis, bei neiširtais dalykais, jieško išaiškinančių faktų, kad gauti tikrą patirimą, tikrą žinystą, ir ją žmonijai skelbti. Bažnyčios apgynėjai pasakoja, kad tik griovimas švento tikėjimo pamatų. Mat bažnyčia senam laike ant kitokių pamatų stovėjo. Biblija ir jai tikinti visai kitoki supratimą turėjo apie pasaulį, žemę ir t.t. O religija senuos laikuos

turėjo didelę galę; tad ji labiausia kovojo su svietišku mokslu. Kiek žuvo mokslo žinovų: kiek šventoji inkvizicija nukankino. Kopernikas, Bruno, Galileo Galilejus ir kiti, kurie pirmutiniai pasakė apie žemės ir pasaulio krutėjimą, liko nukankinti, nes jie prirodė, jog netaip yra, kaip biblija sako apie Adamą, būk Dievas visą pasaulį sutvėręs į šešias dienas.

Galiaus Darvino teorija apie išsivystymą gyvių ir t. p. žemės augmenų sugriovė aklu prietarus.

Ir dabar jau ir bažnyčia nesako buk 6 dienomis susitvėrė pasaulis. Bet bažnyčia ligtol laikosi, pakol gali. Nes bažnyčia tiki į aklybę,—o švietiškas mokslas tolyn atidengia platesnę žinystą.

Ir šiandien jau tik tas gal likti aklu-nemokytu, kuris spaudos nežino ir nenori žinoti.

Kaip moksle, taip ir draugijoje eina panašus persikeitimas. Ir galima tikėtis, kad ateities surėdymas bus kitokis, negu dabarties. Bepiga buvo tamsią liaudį pavaldyt, kuomet viešpatavo naktis. O žmonijos išnaudotojai, jau rodosi, jie suprato, kad gali but «du pasauliu»—du žmonijos luomu, kas net paliečia šiandieninį dvidešimtą metšimtį.

Jau dabar, kur tik yra draugijos, partijos—visur apkalba savo reikalus per spaudą; jau galima greičiau susižinot padėjimus, kaip vienur ar kitur yra. Darbo žmonės taip pat steigia savo draugijas, leidžia laikraščius, kur apkalbama jų reikalai. Nors dabar ir nevisur valia atviras žodis, bet labiau supras savo reikalus, tad permainsys šį netikusį surėdymą į bendrą teisingą tvarkymą visuomenės reikalų.

Todėl reikia turēt spaudą, kad tarnautų darbininkams ir jų reikalus gintų. Dėlto visur, kur tik randasi susipratusių darbininkų skaičius, turi atsirasti ir spauda, skiriama darbo žmonių reikalams. Spauda palaiko ir vienija esančias spėkas ir gimdo naujas. O mes tik suvienytomis spėkomis galime permaintyti dabartinį draugijos surėdymą.

Juodžiukynas.

SAJUNGOS REIKALAI.

LSS Sekretoriaus pranešimai.

V. K. nario J. K. Gilio ir 45 kp. inešimai, idant P. K. tas iš-tirtų priežastį P. Bukšnaičio išstojimo iš S-gos — pasiūsta P. K-tui.

56. Administracija pakolei kas neprisiuntė už literaturą S-gai skolingųjų kuopų surašą iš priežasties stokos laiko surengi-mui to surašo.

Lig. Centro Sek. *Aug. Purvis.*

Prie Veikiančiojo K-to Referendumo No.16.

Komisijon S-gos visuotino balsavimo tvarkymui V. K-to nariai nominavo 14 kandidatų, iš kurių 7 atsisakė, 1 nedavė jokio atsakymo o 1 prisiuntė atsakymą per velai. Apsiemusieji kandidatais buvo šie draugai: 1) J. Kačergius, 2) J. Šaltis, 3) J. Šukys (visi tris iš 19 kp.), 4) J. Ramanauskas (15 kp.) ir 5) J. Grud-zinskas (28 kp.). Išrinkti tapo šie drgg.: J. Šaltis (7 bals.), J. Kačergius (7 b.) ir J. Šukys (6 b.). Antrašas visų 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

V. K-to Sekr. *J. Stasiulevičius.*

Lig. Cenro Sekr. *Aug. Purvis.*

Pildančiojo K-to Tarimas No.14.

ATYDAI P. K-TO.

Idant neiškiltų nesusipratimai linkui referendum II-ro (t. y. V susivažiavimo protokolo nubalsavimas) per P. K-to nutarimą,

kad referendumo blankos nebuvo atspausdintos pagal P. K-to nutarimą per priėžastį Centro Sekretoriaus. Tad šiuomi paaiškinu: 1. Kad referendumo blankos netapo atspausdintos pagal nutarimą per priėžastį «Kovos» administracijos. 2. Ant blankų pridėta nereikalingus paragrafus; podraug ir perkeitė 13 par. X ses. į 18 par. X ses. taipgi «Kovos» administracija. 3. Priegtam, Administracija neprisilaikė Centro Sekretoriaus nurodamų, k. t. ant referendumo blankų nepadėjo viesų: a) dėl kuopos antspaudos, b) kuopos viršininkų parašams ir c) vietą dėl datos, kada blanka išpildyta.

Lig. Centro Sekr. Aug. Purvis.

Kaslink sekretoriaus pranešimo Adm. reikaluose, tai dalykas susenėjęs ir man rodosi užtenka jo (sekretoriaus. A. Purvis.) paaiškinimo arba pasiteisinimo.

P. K-to narys J. Kačergius.

Imant į atydą sekr. viršpaduotą pranešimą, tad šiuomi atkreipiame administratoriaus atydą idant ateityje prisilaikytų nutarimų ir atliktų S-gos darbą jam pavestą per sekretorių pagal sekretoriaus instrukcijas.

P. K-to narys M. M. Račiūtė.

Tą patį ką Račiūtė—ir, jei jau dėlei kokių-nors priežasčių ne galima atlikt, tai bent pirm laiko iš anksto tur pranešti. Jei palikt nepatėmyta, tai P. K. galėtų sau tart tarimą po tarimui tik jų nieks nepildytų.

P. K-to narys P. Norkus.

Lig. Centro Sekr. Aug. Purvis.

PAAIŠKINIMAS.

Lig. Centro Sekretoriaus skundas ant administracijos yra ne teisingas, nes neprisiuntė pilnai formuluotą rankraštį minėtos blankos.

Idant klaidų išvengti, sekretorius malonės visados priduoti aiškų rankraštį ir suformuluotą formą. Nesant to, Administracija už klaidas neatsako.

«Kovos» Administracija.

Linkui nominacijos pasekmių talpinimo

Nominacijų pasekmes arba balsavimo rezultata talpinti negalima dėl sekančių priežasčių:

1. Kad sustatyti toj formoj, kokioj yra sutvarkyta nominacijos pasekmes reikėtų extra darbininko, nes esantieji už tą pačią algą, kokią ima už teksto statymą, negal to darbo atlikti ir visai neapsiima.

2. Nominacijos sutvarkymas labai užvilkinga ir kada jau antri balsavimai baigiasi jokios naudos balsuotojai iš nominacijos pasekmių sau ištraukt negali; veltui užimtų organe apie 5 puslapius vietos. Atspausdinti, kaip priedą priedą prie «Kovos», kad parodyti nominuojams, kaip nominuoja kandidatus visai nežinodami ar nominuojamas priklauso sąjungai ar ne—techniškos kliūtis, svarbiausia stoka pinigų, kad galima būtų aikvoti tokiems dalykams,—neleidžia to atlikti.

3. Kad sustatyti begalinę litaniją vardų, reikėtų «Kovos» spaustuvei dapirkti nemažai didžiųjų (caps) raidžių, nes pusė «Kovos» raidžių stovi sustatyta konstitucijoj, kuri stovi nespausdina ir užima raides, trukdant kitus darbus.

Dėl tų svarbiausių priežasčių nominacijos pasekmių skelbti nėra jokios vertės ir net negalima. Jeigu jau butinai reikalaujama parodyti nominuojams kaip daugelis iš jų be mislijimo be svarstymo nominuoja, kad turėtų kaip pamokinimą ateičiai, tai gal bus galima ir vėliau kada išleisti kaip priedą prie organo, bet šiuo laiku to padaryti negalima. Pagalios, kad pasekmių sutvarkytas surašas būtų tikru balsavimo paliudijimu, kad iš jo balsavu-

sieji galėtų persitikrinti ar tikrai balsai yra suskaiityti, turėtų būti paminėta kiek kokioj kuopoj kandidatas yra balsų gavęs. Togi dabar nėra, vien tik pasakyta kelių kuopų perstatytas ir abelnas balsų skaičius, paėmus sykiu nominuojančių kuopų balsus. Ypač antro balsavimo pasekmės turėtų buti geriau sutvarkytos, kad balsuojanti mokytūsi visuotino balsavimo ir matytų, kad kiekvienos kuopos balsų skaičius paduotas teisingai.

Redaktorius.

Protokolas V rajono XI konferencijos,

Mahanoy City, Pa.

V rajono XI konferencija buvo laikyta 28 Lapkr., 1909 m., Mahanoy City, Pa., ir delegatai pribuvo sekančiai: Minersville, Pa., 15 kp.—3, Shenandoah, Pa., 28 kp.—8, Tamaqua, Pa., 103 kp.—1, Girardville, Pa., 79 kp.—1, Centralia, Pa., 110 kp.—1 ir Veik. Kom. narys J. Stasiulevičius.

Konferenciją atidarė organizatorius J. Ramanauskas; pirmsėdžiu išrinkta J. Kačergius, sekr. M. Kapočiūtė. Pirmiausiai išrinkta komisija sutvarkymui įnešimų, o tuo tarpu ėjo raportai viršininkų: organizatoriaus raportas priimtas; sekr. nebuvo ant konferencijos—raporto nebuvo, knygiaus raportas—knygų nuo pereinatos konferencijos nepardavė, išdininko raportas priimta—pinigų kasoj \$3.85, raportas Veik. Kom. nario priimtas, raportas komisijos išrinktos surinkti naudingesnius nutarimus iš pirmesnių konf. veikimų priimta.

Įnešimų. 1. Kadangi «Kovos» redaktorius atsisakė talpinti Veik. Kom. nutarimą lytinti S-gos narių, priklausančių prie Atlas Trading Association, tad V rajono 11-ta konf. išklausius raportą V. K-to nario J. Stasiulevičiaus, pripažįsta, kad tasai nutarimas gali tilpti «Kovoj» ir redaktorius nėra kompetentu spręsti apie «legališkumą» V. K. darbų. 2. Išnešti rezoliucija—protestą prieš F. Ferrer'o. 3. Matydami jogei sąjungiečių klesinis susipratimas yra žemas, todėl išrinkta tam tikras Literatiškas Kom., ant kurių rankų ypatos, draugai sąjungiečiai, galinti parašyti tam tikrus referatus, arba turintieji jau parašę, prisiųstų tam Lit. K., kuris nusprendęs pasiųstų reikalaujančioms kuopoms dėlei tobulinimosi. Kada jau vieno ar kito nėra jokia kuopa nereikalauja, tuomet sugrąžina autoriui. Rankraščiai ypač geistina gauti nuo V rajono draugų. Lit. K-tan išrinkta S. Vitaitis, J. Stasiulevičius ir J. Grudzinskas. 4. Kad rajono organizatorius konferencijos susivažiavimą pagarsintą 3 savaites pirm laiko. 5. J. Stasiulevičiui rajono išmokės už kelionę į Brooklyn, N. Y. į Veik. K. susivažiavimą tada, kada turės pinigų.

Suakavo \$4.00 išleidimui «Moteris ir Socializmas».

Pirms. J. Kačergius.

Sekr. M. Kapočiūtė.

PASTABA: Kokiame «Kovos» ar kokio-nors kito laikraščio numeryje V-tojo rajono XI tos konferencijos laikytojai užtėmijo «K.» redaktoriaus atsisakymą talpinti V. K. nutarimus malonės nurodyti, nes aš to niekur nepatėmijau. Gal remtasi J. Stasiulevičiaus denuncija, nes teisinant jam Dr Graičiūno ant socialistų metamas apšmeižas ir privedant, kad ir pats esu vagis, nes priklausau Atlas Trading Ass'n, nenorėdamas kelti suirutes, kaip V. K. sekretoriui nurašiau privatiškai, idant pasirupintų nusamdymu redaktoriaus nes aš neprisiėsiu prie sągos apjuokimo. Iš to matomai pasinaudojo Stasiulevičius ir tveria intrigas. Ačiu.

Red.

Gyvename laikuose, kada tuli visko pilni plėšikai pataiko iš nieko neturinčių kišenius iškraustyti milijonus.

R

Ispanijos valdžia, igunodė nieko nekaltą visų gerbiamųjų ir pedagogų—garsų: nima ir turta pašventė apšaudama nužudymu Ferrer'o, pradine, laisvą mokyklą po paties lėšomis įkurta.

Mēs lietuviai V rajono XI. 09., pripažinome: kad Ispanijos valdžia juose, panašiai kaip laikui kiai parodė savo silpnumą, piežijios;

kad nužudymas Ferrer'o mazgojamų dėmių ir skaitlajios, taip lygiai ir P'opiez tad mēs protestuojam ant durtuvų ir geidžią tar

Shenandoah, 6. XII.

Da

Iškilus dėlei Atlas T damas, kad komitetas apsiels su įnešimu, kuris Vienok ir čia apsirika. viškumą, kad žiūrint į t išsiveržia.

Tikiuosiu, kad bus rūpi darbininkiška vien teisint ir nusiplaut nuo neatbutinu reikalu susį nemanau, nes sveikata i vimas mūsų sąjungoje, pagal kiekvieno ypatin; ir apjuoktas tur pasit me iš ko rinkties tvarl dalykas. Gal suspend riai į sąjungos viršiniū neatjančia, žinodami k labui; suspendavimas atydą į komitetų akci.

Sujudimas visų klausimą nustebėtų b kad socialistiška orgnio veikti, kaip tik u socializmo klausimai daug svarbių reikalų tis agitacijos ir propa dirbti veiksmarodžiu ti ir kas yra prasiže laužo sąjungiečių pr Iš Veik. Komiteto i gos ardyimas, negu uždraudimais, disc V. K. nenutarus ir pasijieškot sau darl tiškai sistemai, nē tokiais darbais nes besidarbavimo sąj

Rezoliucija.

Ispanijos valdžia, įgundyta dvasiškijos, neištyrus dalyką, nužudė nieko nekaltą visų gerbiamą žmogų, Francisco Ferrer'ą, mokinčių ir pedagogą—garsų visame pasaulyje. Jis visą savo gyvenimą ir turtą pašventė apšvietimui savo viengenčių. Nepasikakindama nužudymu Ferrer'o, Ispanijos valdžia sunaikino jo raštus ir pradinę, laisvą mokyklą po vardu «Escuela Moderna» per jį ir jo paties lėšomis įkurtą.

Mūsų lietuviai V rajono LSS konferencijoje Mahanoy City, Pa. 29. XI. 09., pripažinome:

kad Ispanijos valdžia da ir šiandien braidžioja žmonių kraujuose, panašiai kaip laikuose inkvizicijos (viduramžiuose) ir aiškiai parodė savo silpnumą, akiai klausidama patarimo Romos Popiežijos;

kad nužudymas Ferrer'o—tai padauginimas skaitlinių nenuzagojamų dėmių ir skaitlinių kruvinų lakštų istorijos, kaip Ispanijos, taip lygiai ir J'opiežijos:

tad mes protestuojame prieš Ispanijos valdžią, kuri remiasi ant durtuvų ir geidžią tarp pavaldinių palaikyti tamsumą.

Pirms. konf. J. Kačergius,
Sokr. konf. M. Kapočiūtė.

Shenandoah, 6. XII. 09.

Darbas ir Komedijos.

Iškilus dėlei Atlas Trading Ass'n kontroversai tylėjau, laukdamas, kad komitetas apsvartys ir rimtai dalyką suprantąs pasiels su įnešimu, kuris neturėtų apeiti net sąjungos valdybą. Vienok ir čia apsirikau. Komitetas pasirodė—parodė savo naviškumą, kad žiūrint į tokius darbus pasigailėtinas nusišypsojimas išsiveržia.

Tikiuosiu, kad bus man daleistina atsiliepti į tuos, kuriems, rūpi darbinikiška vienybė ir LSS gerovė. Nedarau to, kad išsiteisint ir nusiplaut nuo savęs tą juodą dėmę, už kurią V. K. matė neatbutiną reikalą suspenduoti, nes sąjungos viršininku likti nė nemanau, nes sveikata ir laikas daug brangesnis, negu valdionkavimas mūsų sąjungoje, kur kiekviens nevos išrinktasis šokinimas pagal kiekvieno ypatingų užmačių muziką, o ant galo paniekintas ir apjuoktas tur pasitraukti šalin. Nežinau, ar ilgai mes turėsime iš ko rinkties tvarkvedžius, taip besielgdami, bet tas tai kitas dalykas. Gal suspendavimo, idant nepatektų tie «susipurvinę» nariai į sąjungos viršininkus, nė vienas iš suspenduotųjų skaudžiai neatjaučia, žinodami kaip smagu yra išrinktamjam veikti sąjungos labui; suspendavimas paliečia mane vien tik tuo, kad atkreipia atydą į komitetų akciją.

Sujudimas visų sąjungos įstaigų rišti Atlas Trading Ass'n klausimą nustebėtų beabėję Europos socialdemokratiją, matančią, kad socialistiška organizacija neturi nieko reikalingesnio, svarbesnio veikti, kaip tik užsiimti privatiškais dalykais, nesirišančiais su socializmo klausimais. Ištikro, kada V. K. darbų laukia tiek daug svarbių reikalų, jis užsiima komedijų lošimais; vietoje rūpinis agitacijos ir propagandos reikalais, vietoje rūpiatis greičiau išdirbti veiksmarodžius ir taisykles, kad nariai žinotų ko prisilaikyti ir kas yra prasižengimu prieš socializmą, mūsų V. K. galvą sau laužo sąjungiečių priklausimo prie bizniškų kompanijų klausimais. Iš Veik. Komiteto ir Pil. K. veiksmo ištikro greičiau matosi sąjungos ardyimas, negu jos stipriovimas. Spendavimais, braukimais, uždraudimais, disciplinavimas sąnarių iki to laipsnio, kad rodos V. K. nenutarus ir P. K. nepatvirtinus, nariui liks nedaleistina nė pasijieškot sau darbo ten, kur reik tarnauti išnaudojimo kapitalistiškai sistemai, nė pratart į žmones, kad patraukti juos sąjungon—tokiais darbais nestipriname sąjungos, nepaskatiname narių prie besidaravimo sąjungos labui.

Vienok kaip ten nebūt, o visa ta komedija tai kyla iš noro pasirodyti «ką aš galiu ir pripažįstu už negerą», bet ji vienok skaudina trokštantį kovoti ir pasišvesti socializmo labui, skaudina tikrą socialistą, matantį, kaip kontroliuoja ir valdo jį socializmo nesu-prantantis.

Bagočių išrekliaumuota pinkertonu, nesiremiant ant jokių darodymo faktų, Puskunigį apvaginta ir kaltybės neprimodžius palikta ikišiol, J. Krumui atimta teisė agituot sąjungos labui, antgalo pasiimta už prašalinoimo tų, kurie prasižengė prieš socializmą priklausydami prie Atlas Trading Ass'n.

Bučiau bepročiu, jei stengčiausi pašvestoj socializmo propagandai «Kovoje» užeminėti vietą rekliaumavimu Atlas Trad. Ass'n, bet kad V. K. rekliaumuoja ir padarė kokią ten bendriją sąjungos dalyku ar klausimu, negaliu pasilikti nepasakęs, jog valdyba tokiais dalykais neprivalo užeminėti organe vietą, nėgi nukreipinėti sąjungiečių atydą nuo daug svarbesnių klausimų, kurie rišasi su sąjungos ar socializmo gerove. V. K. priklausimą prie grynai ekonominių draugijų padarė socializmo principų klausimu, buk socialistas, prigulėdamas prie kokios korporacijos arba kooperacijos (ir viena ir kita čarteruojasi ant tų pačių įstatymų) peržengia socializmo principus. V. K. spendavimo nutarimas būtų išteisintu tik tada, kada tas V. K. galės prirodyti kame ir kada K. Marksas, Engelsas, Liebknehtas, Kropotkinas, Kautzakis, Bebelis, Joures ar Debsas yra pasakę panašiai ir pripažinę už prasižengimą prieš socializmo principus stengimąsi pakelti savo materijališką buvį! Jeigu pats žmogus neapsisaugoja, dedant savo uždirbtą centą apyvarton nuo apgavimų bendrijų, tai ne organizacijos dalykas bausti narių už jo neakylumą, ne organizacijos dalykas kontroliuoti privatiškus nario dalykus. Suprantama, kad mes socialistai esame prieišingi korporacijoms ir jas naikinti naikiname, bet tik su pagelba politiškos kovos, darant surėdyme pervartą, idant darbininkas, turėdamas užtikrintą buvį, nejieškotų apgavystėse šaltinių pasigerinimui sau medegiško stovio. Da ne šiandien turime pradėt be pinigų gyventi. Gal to reikalaut nesveiko proto moralistai-ideologai, bet mes gyvename ne kur Ekskimosų krašte, bet kapitalistiškoj sistemoj ir mūsų atsisakymas nuo visko, kas gal nešti pelną, nė truputį nesuspilpnis išnaudojančių kompanijų, nėgi nepriskubis proletarijato išsiliuosavimą, jeigu stovėsime vis nesupratime socializmo kovos priemonių, jeigu nesistengsime visupirmu apeikti valdžią per politišką kovą. Ir net tos kovos varymui reikalinga, idant organizacija tvirčiau finausiškai stovėtų. Kaip gali ji tvirčiau stovėti jeigu jos valdyba reikalauja, idant nariai pasiganėdintų neužtenkančių pragyvenimui uždarbiu! Ne, socialistai nėra Bernadinais ar Dominikonais, pasnykaujančiais ir besivarginančiais dėl dievo garbės,—mes esame žmonės; kovojanti už savo buvio pagerinimą ir už galutiną dirbančios klesos išsiliuosavimą!

Šio surėdymo ne viena įstaiga turime baurintis, bet dėlei gyvasties palaikymo jose turime veikti ir joms naudotis iki kol nelentas surėdymas su visom jo įstaigoms nebus panaikintas.

Su vokiečiais ir anglais socialistais būdamas artimesniuose santikiuose, negu su lietuvais žinau, kaip pas juos rupinamasi steigti kur tik galima kooperatyviškas draugoves. Nekalbėsiu apie vokiečių socialistų klesinų susipratimą ir apie plačiai išdirbtą bendrą biznį, dėl kurio turi dirbtuves ir krautuves Hannovere, Luebecke, Dormstade, Hessene, Leipcege, Schwerine, Frankfurde ir daugelyj kitų miestų ir miestelių, bet net čia Amerikoj turi savo kooperacijas, aukso kasykles, plieninių išdirbių dirbtuves, spaus-tuves ir daugybę kitokių biznio šaltinių. Pas mus gi lietuvius net kooperatyviškų krautuvių steigimas buvo pasmerkta, o nors susivažiavime buvo tariama, kad susipratusiųjų pareiga eiti į visas progresyviškesnes draugijas net ir su politiška spalva, tačiau V. K. palaikė save taip galingu, kad ir susivažiavimų nutarimus naikina by tik būtų ką bausti ir pasirodyti «kuo aš esu». Ir čia lošia rolė ne šaltas rimtas protas, bet sentimentai. Nepatiko kas kam,

arba užsimanė kas antsyk pasigarsėti savo didžiu nuveikimu—na ir formuluoja įnešimą, ant kurio galvojama ir džiovinama sau galvas, ant galo rezultate išėina juokingiasias nusprendimas aiškiai parodantis, kad sprendėjai ne principų socializmo, ne partijos programos, ne taktikos neperžvelgę sprendami: tur pasirinkt vieną iš dviejų: būt socialistu, arba prigulėt prie Atlas Trading Ass'n ir atsisakyt nuo sąjungos». Gražu!

Ar J. Stasiulevičius, J. Kačergius žino ką apie Atlas Trading Ass'n? Gal taip, kaip apie socializmo principus. Reik pasakyti, kad tai yra verteiviška bendrovė, faktyviškai veikianti kaip kad kooperacija, vienydama į vieną kruvą visus kas gali nors vieną už dolerį nusipirkt akciją. Turi savo įstatymus, kurie gali būt pagal akcijonierių norą pataisyti ir perdirbti, jei bus reikalas, yra inkorporuota pagal Arizona valstybės įstatymus, turi čarterį ir yra legališka; knygos valdiškų inspektorių peržiūromos ir pridabojamos. Atlas Trading Ass'n pati už save atsako. Jei ji neatsakanti mums ir negera, tai ne ji viena tokia, bet visos verteiviškos bendrovės, gyvuojančios šioj kapitalistiškoj sistemoj. Kam Atlas Trading Ass'n padarė skriaudą ir keno pinigus yra nunešus, keno sakykit Stasiulevičiaui ir Kačergiau, ir kiti sprendami, kad socialistas, priklausydamas prie panašių apgavikų ir skriaudėjų susipurvina taip, kad turi trauktis šalin iš sąjungos? Gal ir priklauso prie minetos bendrijos nusidėjusios ypatos, bet ypatos ne yra da bendrove. Ypatų nuodemės perkrauti ne mano dalykas, žinau tik tiek, kad korporacija ne yra vieno Jocio. Pagalios, jei dėl vieno Jocio blogos reputacijos negalima prigulėti prie bendrovės, prie kurios priklauso ir Jocis «bloga reputacija» tik pačiai bendrovei užkenkt turėtų, bet jeigu taip nėra, tai kam tuo rūpinėtis socialistų sąjungos valdybai? Lai ji žiūri savo reikalų, o ne rūpintis svetimais. Pagalios, jeigu mūsų sąjungoje atsirastų tikrai nešvarus narys, tai ar visa sąjunga gal būt kaltinama ir ar visiems «gryniems» reiktų atsisakyt nuo sąjungos? Kur gi logika Stasiulevičiaui ir Kačergiau?

Jeigu atsitinka bankrutijimai, tai kas savaitę jų užnotuojama po keletą ir keliolika ir subankrutyti galėjo ir Jocis Brooklyne. Visai neįstabu. Biznis—tai lošis. Kas nori spekuliuot, deda savo pinigus, tikėdamasis išlošias. Išlošė—gerai, pralošė—tai ne kam kitam turi galvą skaudėt tik pačiam pralošusiam. Čia rodos nepralošė nė Stasiulevičius, nė Kačergius. Aš pralošiau idėjęs \$300 į V. Karaliaus sutvertą «Spindulio» leidimui korporaciją, pralošiau idėjęs \$200 į Polish American Real Estate bendrovę ir kam tas gali rūpėti? Tai mano privatiškas dalykas. Kas kam, kur aš dedu savo pinigus, kad gauti už jų apyvartan paleidimą 10 nuosimti, ar 2 nuosimti iš bankos, ar laikyti kur senam čeveryke?—Tai mano privatiškas dalykas.

Ir kiba tik toki, o ne joki kitoki pasiaiškinimą galima suteikti mūsų sprendėjams. Ir tik dėlto, kad centro valdyba suteikė laisvę žodžio paaiškinimui—paaiškinau čia tą, ką žinau, matau ir jaučiu. Ir turiu pasakyti, kad toks V. K. darbas, kaip šis, kuris reikalauja pasakyti teisybę, yra netik ne socialistiškas, bet net kenksmingas mūsų judėjimui, nes atgrąšina nuo socialistų visus pažangnius žmones. Remtis ant tamsunų manymo—nėra kas, nes iš tamsunų ir socializmui menka nauda ir tamsaus žmogaus pritraukimui prie sąjungos socializmas nedaug gal būt dėkingas, o žmogus, kurio protas sveikas, nepasipiktina tuo, kad ir socialistai užsiima bizniu, nes gyvename tokioj gadynėj, kad esame priversti ir prie to.

Fortunatas J. Bagočius.

PASTABA. Kadangi «paaiškimo» straipsnis per daug ilgas ir dalį jo, ypač kur plačiai kalbama apie mūsų sąjungiečių politika vimą, apie frakcijas ir kitus netaktikumus, kas menkai rišasi su apkalbamų dalyku, priverstas esu apleisti.

Red.

LAIŠKAI Į REDACIJĄ.

GERBIAMOJI REDAKCIJA!

Meldžiu man paaiškinti šį klausimą:

«Ar tik tie draugai gali žmonija vesti prie susipratimo, kurie priklauso prie social-demokratų draugijos, ar ir tie, kurie nepriklauso prie organizacijos, o bet aiškiai supranta socializmą?»

Man rodosi, kad ir pavieni ypata gali durbinikišką susipratimą platinti, jeigu supranta šiandieninį darbininkų padėjimą ir kapitalist ška išnaudojimo surėdymą.

Bet man tenka tankiai girdėti, kad tas kuris nepriklauso socialistų organizacijai, nėra susipratusių draugu ir toks yra tulu draugu net ir per laipraščius niekinamas.

J. Volas.

Ne visi, kurie priklauso partijai ar socialistų kuopai yra susipratusiai; daug daugiau susipratusių gali būti visai nepriklausantis; tačiau susipratęs darbininkas privalo stengtis priklausyti organizacijai, jau vien dėlto, kad susipratusio proletarijato obalsiu yra: «Visų šalių darbininkai vienyketės» Juo daugiau bus organizacijoje susipratusių, juo organizacijos įtėmė visuomenėj bus didesnė, juo veikiau proletarijatas galės priėti prie savo kovos siekių ir išsiluosavimo. Susipratusio darbininko pareiga yra vienyti ir vienyti, nes tik bendromis spēkomis pasekmingai galima veikti. Lai bus pakrikusių susipratusių milijonai, bet be organizacijos jie savo troškimų atsiekti negali, nes kovoj reikalinga organizacija, programa ir vienas išdirbtas kelias.

Red.

II

GERBIAMOJI «KOVOS» REDACIJ:—

Malonėkite mums paaiškinti šiuos klausimus:

- 1) Ką turi daryti LSS kuopa su tokiu nariu, kuris užima stroikierio vietą.
- 2) Ir su tokiu, kuris griežtai atsisako patarnauti draugui darbo suradime?

V. M. Genys.

1. Streiklauzis—yra prieš darbininkų išsiluosavimo, jeigu užima kovojančio darbininko vietą, nepriverčiamas prie tokio pasielgimo neišvengtino bado, ar kitų panašių gyvenimo sąlygų. Susipratęs darbininkas, norintis nešioti socialisto vardą, iš liuso noro užimdamas sustreikavusio darbininko vietą, prasižengia prieš darbininkų kovos principus. Jis negal buti socialistu.

2. Draugas atsisakantis patarnauti draugui, nusikalsta prieš dorą ir patį žmoniškumą. Jeigu jis yra susipratusiu darbininku, to daryti jam neleis pati sąžinė. Bet jis prasikalsta tik prieš žmog škumą ir pats save tuo pažemina.

Red.

III

GERBIAMOJI REDACIJA:—

Meldžiu paaiškinti šiuos klausimus:

Ar kenkia toks žmogus socializmo ir dėl žmonijos, kuris mokėdamas svetimą kalbą geriau, kaip savo, pradeda vartoti tarp žmonių?

Du mano draugai B. ir R. tokius žmones išvadino išgamosiomis ir tam panašiais žodžiais. Aš privedžiau jiems: jog so-

jalistams reik žiurėti kas tos asmenų ir savo kalbas tas tautos ir kalbas niek

Atsakėte į klausimą kalbos reiškia šovinizmą socializmas kovoja, kad nėra jokių nusikaltimų kalbą, kuri aniams geriau

Tautybę palaikyti vien savo prigimtų ybulinimu, pakėlimu, iš be niekinimo kitos tau

GERBIAMOJI «KO

«Kovos» Nr. 46 ti neteisinga. Ten yra dagiai pasielgdamas «klumpakojos», supykimas didelę skriaudą J. K. pasielgimas buv ti «klumpakojos», užte

MUSI

(Pirmoji skait)

17-30—1798m ir Maskolijoj.—181 Šilėnų ir Šiaulių atrko.

18-21—2858m

18-1 (Sausio n

pimas apie panaiki

18-1m. Mirė A.

nierius.—1889m.

Social-demokratų

20-2—1778m

merkta 169 II Du

21-3—1795m

liai gauna Kauną

22-4—1865m

tijose.

23-5—1831m

Lietuvoje, Emelije

G. Auk-s. Ka Pa. jau tilpo «Kov me, nes tas pats a suaukauta \$3.27, v

REDAKCIJA.

klausimą:

monija vesti prie susipratimo
okratų draugijos, ar ir kitas
acijos, o bet aiškiai suprantama

ypata gali darbininkų pa
a šiandieninį darbininkų pa
mo surėdymą.

iti, kad tas kuris nepriklausomai
sipratusių draugu ir tokiu pa
s niekinamas.

J. Volas.

ijai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

ai ar socialistų kuopai pr
ratusių gali būti visai nepri
ninkas privalo stengtis pabr
lto, kad susipratusių prole
rbininkai vienykėtos. Jie
tusių, juo organizacijos (jei
) veikia proletarijatas pala
šiliumosavimo. Susipratim
ir vienyti, nes tik bendromis
veikti. Lai bus paklauso
organizacijos jie savo tūto
alanga organizacija, prap
Ed.

jalistams reik žiūrėti kaip į žmogų, ne kaip kokios ten tau-
tos asmenį ir savo kalbos garbintojus nacionalistus, kurie ki-
tas tautas ir kalbas niekindami, vieną tautą ant kitos siundo.

K. Pocius.

Atsakėte į klausimą patsai. Paniekinimas kitos tautos
kalbos reiškia šovinizmą, tautišką neapsikentimą ir prieš tą
socializmas kovoja, kad prašalinti tautiškus reikškimus.
Nėra jokiu nusikaltimu sanikiuose su žmonėmis vartoti tą
kalbą, kuri aniems geriau suprantama.

Tautybę palaikyti galima neniekinimu kitų tautų kalbos
vien savo prigimtų ypatybių, nuosavos kultūros ir dailos to-
bulinimu, pakėlimu, išvystymu. Tą viską galima padaryti ir
be niekinimo kitos tautos visko to, kas yra gero ir gražaus.

Red.

III

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA:—

«Kovos» Nr. 46 tilpusi korespondencija iš Pittsburgo, yra
neteisinga. Ten yra apkaltinta drg. J. K., buk jisai neman-
dagiai pasielgdamas per 6-tos kuopos balių laike šokimo
«klumpakovo», supykino šokikus ir publiką, tuom padaryda-
mas didelę skriaudą kuopai. Ši uomi 6 ta kuopa liudija, kad
J. K. pasielgimas buvo pilnai geras, nes nieks nemokėjo šok-
ti «klumpakovo», užtai ir dovanų nieks negavo.

Organizatorius,—P. Ripkevičius.

Sekretorius,—A. Baltrušaitis.

Iždininkas,—J. Kazlauskas.

MUSU KALENDORIUS.

(Pirmoji skaitlinė yra senoji skaitlinė, antroji — naujoji.)

Gruodis Mėnuo.

17-30—1798m. Įvesta pagalvė ant nebajonų Lietuvoj
ir Maskolijoje.—1812m. Sudermė Tauragėj.—1894m. Tarp
šilėnų ir šiaulių atrasta dėžutė parako, trukį suardyti nepavy-
ko.

18-21—2858m. Gimė V. Kudirka.

18-1 (Sausio n. s.) 1863m. Prezidento Lincolnio palie-
pimas apie panaikinimą baudžiamų Suvienytose valstijose —
1841m. Mirė A. Blanqui, garsus socialistas ir revoliucijon-
nierius.—1889m. Hattisfeldo seimas, kur įkurta Austrijos
Social-demokratų partija.

20-2—1778m. Gimė socialistas Kabet.—1908m. Pas-
merkta 169 II Dumas atstovai Rusijoje.

21-3—1795m. Trečias padalinimas Lietuvos: masko-
liai gauna Kauną ir Vilnių (1 traktatas).

22-4—1865m. Išnaikinta galutinai vergija Suv. Vals-
tijose.

23-5—1831m. Mirė pulkauninkas pirmųjų lenkmečių
Lietuvoje, Emelija Plater, 20 metų mergelė.

Krasos Dėžutė

G. Auk-s. Kadangi korespondencija apie prakalbas Chester,
Pa. jau tilpo «Kovoj» pirma, todėl jūsų rašinio sunaudot negali-
me, nes tas pats apart to, kad prakalbų rengimo lėšų apdengimui
suaukauta \$3.27, viskas buvo rašyta.

T. T. Apie prakalbas Chesteryje skaitykit korespondenciją
«Kovos» N50. Kartot tą patį neapsimoka.

A. Ripkevičius. Praneškite «Kovos» redakcijon dieną, kada
manote prakalbas surengti. Drg. A. Baranauskas galės pas jumiš
nuvažiuoti. Nurodytų kalbėtojų antrašus paduoti galui tik drg.
Kleofa Jurgelionio: 1102 Blair Ave., Scranton, Pa. Drg. A. Ba-
ranausko iš priežasties kad keliauja, antrašas gal būt tik «Kovos»
redakcijos.

J. P. Tannis. Kadangi nežinome katro reikalaujate: ar Ku-
gio, gyvenančio Brighton, Mass. 116 Main gatvė, ar Kulio, gyve-
nančio Chicagoje? Tačiau negirdėjome, kad vienas ar kitas bū-
tų pasišventęs agitacijai varyti po kuopas. Gal apsirikimas pra-
vardžių padavime?

P. J. Babilus. Kadangi konstitucijos taisyklės link narių
mokėjimo mėnesinės duoklės da nepriimta, kiekvienas narys į
centrą moka po 20c., kuopai gi lieka 5 centai. Pavieniai moka tik
20c. į centrą. Su rajonų mokesčiais tai tą spreudžia rajonų konfe-
rencijos. Kur reikalaš rajonų nariai nutaria po kiek mokėti į ra-
jonų išdą, bet tas daroma iš liuso rajonų nutarimo.

V. Narijauskas. Holyoke, Mass. «Kovos» skaitytojų nesiran-
da. Korespondentas, rašiusis į «Kovą» malonės susinešti čia pa-
duotu antrašu ir suteikti žinias drg. V. Narijauskui apie tai, ar ga-
lima ten nuvažius gauti darbą ir pasidarbuoti žmonių apšvietos
labui. Antrašas: Box 36, Haigh Sta.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės po-
piero, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neurašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos taip, kaip atsitiko, be ilgų
privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados
bus patalpintos.

Gardner, Mass. Lietuvių šiame miestelyj randas nema-
žas skaitlius. Susipratime, išskyrus mažesnę pusę, stovi ant
žemo laipsnio. Taigi pirmiausiai stengsiuos visuomenei api-
briešti, jų gerąją pusę.

Lapkričio 21 dieną šių metų, čion atsibuvo prakalbos,
surengtos per vietinę 89 kuopą LSSA. Kalbėtojai buvo iš
Bostono: S Michelson ir A. Antonov, kuriuodu kalbėjo ant
visokių temų, kurių čion nė neminėsiu dėl stokos laiko. Pra-
kalbos ant kiek yra patirta visiems patiko. Kas geistina,
kad ir kitu kartu tam panašūs kalbėtojai mūsų miestelį atlan-
kytų, ir paliktų, įleidę šviesos spindulį į tamsaus darbininko
protą.

Dabar pakalbėsiu apie tamsiųjų mūsų brolių darbus: 25
dieną lapkričio t.y. padėkavonės dienoj—(Thanksgiving day)
mūsų lietuviai nepasilikdami nuo svetimtaučų ir laikydami jų
įprotį, kad reikia tą dieną suvalgyti, nors—kokis gyvūnelis;
nuspierko ir jie po kurką (turkey), tik gaila jų nesusipratimo,
kad vietoj valgyt jos mesą, jie pradėjo gerti jos kraują, ir tas
užnuodino ir taip jau jų silpną protą, tad nežinodami, kas da-
rosi, pradėjo vienas kitam labuones daužyti; ant ko reikėjo ir
aniouly sargų, kad kairštuolius suvaldyti, ir nugabent į teismo
namus, kur reikėjo išduoti išpažintis už savo nuodėmes, ir

teismas už atleidimą griekų paprašė sau užmokėti nuo vieno \$25.00, o nuo kito \$15 00 ir turiu dar pridurti, kad abudu turėjo ir po šventą patroną, kuriems ir užmokėjo nemažius, kaip po \$10.00. Tai broliai, kiek pinigų veltui yra išmokama! O nueik pas tokius paprašyt, kad kiek paaukuotų ant darbininkų reikalų, kaip tai, Švedijos streikieriam ir t. p., tai negausi nė centą, nes tada jie neturi. Gaila labai gaila tokių žmonių, kad jie da nešioja žmogaus vardą, o gyvena su gyvulio protu.

Rodos jau yra 20-tas šimtmetis, ir civilizacija smarkiai plėtojasi ir eina tolyn, vertėtų ir jiems atbusti, ir sekti pasukui. Iš antros pusės žiurint, tai nuo progreso atkalbina juos vietinis kungas Rudžiavičia, kuris kas nedėlę keikia socialistus, mat nabagas nori liaudį palaikyt ir ant toliaus tamsoj, kad sau iš to turėti didesnę naudą ir gerą pragyvenimą.

Gamtos Sūnus.

Montello, Mass. Praėjus vasaros laikams, pradėjo ir mūsų miestelio lietuviai bruzdėti visuomeniško labo dėlei.

LSSA, 17 kuopa šiame sezone turėjo jau du savo baliu. Pirmasis atsbuvo spalio 23 d. Vakaras buvo papuoštas prakalbomis ir jaunuomenės koro dainomis. Kalbėjo F.J. Bagočius iš Bostono, kaip žmonės išsivystydami ir suprasdami savo reikalus nuo seniai kovoja už laisvę. Nurodė, kaip žinomas Sportakas suorganizavo ponų vergus ir sukėlė žmones prieš vergintojus. Po prakalbai M.U. Tupienė deklamavo eiles.

Antras vakaras atsbuvo lapkričio 10 d. Suločta A. Antonovo parašytą revoliucijos vaizdelį «Bomba». Lošėjai tam tinkančiais rubais apsitaisę gana gerai savo roles atliko ir publiką užganėdino. Taipgi buvo deklamuojamos deklamacijos. Kad buvo koki menki negerumai kame-nors, tai jau to negalima imti žu svarbų, žinoma, lavinamės ir tobulinamės, kad veikimai ir pasielgimai butų nepapeiktini.

Smagu yra paminėti, kad žmonės pradeda suprasti reikalingumą kultūros kėlimo ir lankosi į tokius susirinkimus.

M. Dailidė.

Rochester, N. Y. Lapkričio 26 d. vietinė LSSA, 7-tos kuopos teatrališkas ratelis statė aut scenos «Audra Giedroje» Žmonių prisirsnko gana apščiau, apie 250 asmenų. Visi matomai buvo užganėdinti, ką liudija gausus delnų plojimas. Vienok vaidinimas iš priezasties apsigirimo Bertašiaus rolės lošėjo, užėmusis jo vietą per tris dienas nespejo gerai išsimokinti, tas biskį sugadino visą veikalą. Tačiau publika turėjo už tai atleisti, nes tas atsitikimas ne iš teatrališko ratelio priezasties atsitiko. Tarpukėlius buvo deklamacijos, o po teatru monologas: «Rusijos šnipas Amerikoje». Veikalas padarė ne mažą įspūdį ant publikos, ypatiengai galas šnipo gyvenimo, kur nušauja Amerikos policijantą ir po to pats save. (Toks veikalas rodosi negal but monologas: monologas:—kalba vienos ypatos, čia gi greičiau bus tragio-komedija Red). Po monologui vietinis lietuvių koras padainavo keles dainas. Abelnai vakaras žmonėms labai patiko, kad net visi sustoją iš reiškę savo pagarbą veikėjams.

Po teatru buvo šokiai su skrajojančia pačta. Buvo pasirtos dovanos, daugiausiai postkarčių gavusioms ypatoms:

1) Auksinis branzolietas, 2) puikios merginų plaukams prilaikyti šukos, 3) gyvų gėlių buketas. Pirmą dovaną laimėjo A. Petraičiūtė gavusi 143 laiškus; antią M. Gentorūtė, gavusi 130 laiškų; trečią aplaikė O. Avičiūtė, gavusi 87 laiškus.

Žmonelės džiaugiasi tokiu vakaru ir klausinėja, kada bus toks kitas.

Kalėjimo sargas.

Lewiston, Me. LSSA, 105 kuopa gruodžio 3 d. parengė prakalbas: kalbėjo A. Antonov. Pirmiausiai kalbėjo apie Švedijos streiką, nurodė, kaip Švedijos darbininkai puikiai laikosi vienybės savo kovoje su kapitalizmu, ką nurodęs kaip pavizdį darbininkams, kurie be organizacijos ir be vienybės negal atsiginti nuo kapitalistiško išnaudojimo. Tuliaus kalbėjo apie Ispanijos valdžią, kuri nužudžiusi profesorių Fr. Ferrer'ą, išrodydamas svietiškos ir dvasiškos valdžių žiaurumą ir niekšiškumą. Ant galo išaškino žiaurų kapitalistų pasielgimą su darbininkais ir kaip darbininkai gali išsiliuosuoti, kad butinai turi vienytis į socialistiškas organizacijas ir sykiu su viso pasaulio susipratusiai darbininkais kovoti už išsiliuosavimą ir numetimą sau nuo sprando kapitalistško jungo. Prakalbos žmonės putiko.

Aukų surinkta \$15.20c., kurios paskirta Švedijos streikieriams. Apmokėjus prakalbų lėšas likusius \$3.20c. pasiųsta «Kovos» redakcijon, kad ta pasiųstų Švedijos darbininkams.

Aukavusiems ištariame širdingą ačiū.

F. Kaulakis.

Mahanoy, City, Pa. Gruodžio 7 d. vietinė LSS, kuopa parengė prakalbas, užsikvietus kalbėtojus: J. Kačergių, J. Stasiulevičių ir Ig. Rudminą. Kačergius plačiai išaškino visą dabartinį ir pereitą Lietuvos padėjimą, kaip Lietuva yra suspausta ir kiek vargo turi šiandien kentėti gyvenanti ten žmonės.

Ig. Rudminas aiškino, kaip darbininkai yra išnaudojami šiandieninėj surėdymo tvarkoj.

Stasiulevičius ragino vienytis, nurodydamas, kad tik vienybė yra galybė ir kad proletarijatas tur atmesti tą mokslą lieptinį tikėti į nematomas, neesančias esybes, kuriom tendina žmonių protus kunigija, kad palaikyti žmones vergijoje.

Kalbėtojams už pamokinimo žodžius reikia ištarti širdingą ačiū, kaip lygiai ir publikai, kada gražiai užsilaikė, tik tris mėšos pardavėjai paniurnėję. Gal dėl to, kad petnyčios buta ir mėšos mažai parduota.

Apdengimui kelonės lėšų kalbėtojams suaukuota \$1.53c.

Aukavusiems ištariame ačiū.

Darbai čionais iš priezasties stokos vandens, pradėjo visai apsitoti, dirba po 2-3 dienas savaitėje, tačiau nedaug darbininkų čia raš, kurie rupintysi rotyjaus diena. Gyvena «duok mums šiandien», o kad rytoj nebus kam duoti duonos ir pastogės, tamsų žmonelės nesiklausia savęs, ką reiks daryti.

V.A. Vargdienis.

Chicago, Ill. Bridgeport dalyje. Lapkričio 27 d. š. m. «Birutė» statė komediją «Tarnas įpainiojo».

Link atlcšimo paminėto veikalo butų kas pasakyti, dagi

ir daug. Komedija yra su
stokančiai išpildė savo užd
menkai buvo įficierą pan
ką, ar tai geistikuliacijoj, de
mociuzimosi žodžių su veil
poo Vuodeginsko rolės loš
Apert vaidinimo «Biru
publika įsientuzijavus nes
pac bis—bia. Ypač koro

West Pullman, Ill. P
lininkų liko sutverta L
brangi iš West Pullman,

28 lapkričio tapo pa
meste Kensington, Ill ka
lypus pakvietė iš Chicago
gi. Puskunigis atsisakė la
no LSS. Drg. Sidaravič
socializmą ir progresą, ra
naudotojais.

Klausiųjų buvo pri
stabilikė. Prakalbos per
K. Pocius, J. Čiapai ir J.
kom aukų \$4.00, už ką iš
kalbų priešais prie kuopo
nemas aplinkėje geras soci
dant darbininkus susipra
paug tuzino sąnarių per šie
aiškų žmonių turėtume, s
ir naują tvarką padarytum

Darbai pas mus eina
vėninkui sunku gerą dar
socializuoti, knygu ir la
mėgta girtuokliuoti ir
lėnia «kauniškiai su vilniš
Kada jie supras ir a

A

Švedij

GARDNER, MASS., ankavo šios yr
vitas P. Kaulakas, J. Janonis—po 50c;
ka, A. Pakanukas, J. Warakojis, L. La
stukas, Q. Whick, J. Ironaitis, J. Lėta
J. Ironaitis, A. Galilaitis, S. Kulinink
tonas K. Balservilas, J. Ironaitis—po 25c
Kulbėjan kalbėtojas lėšos 5.25, už sve
mentikams 3 00.

L.S.S. No. 17. LEWISTON, ME., au
Kasperikas, P. Strakua, K. Poška—pc
K. Viliuško—50c; J. Dulkanis, L. La
tonas, J. Garklis, B. Kumišis, V. Petre
šaitis, J. Danovėlis, Valtekus, J. Jol
šaitis, P. Kaulakis, F. Apsega—po
Apsega—10c; J. Forjaitis, P. Bukaus
50c; aukų viso surinkta 15.20. Apmok

HAYWELL, Mass., ankavo šios yr
Fencikas, J. Nerakus—po 25c; K. F.
Berkas, L. Pakanukas—po 15c; R. B.
glis, J. Zukas, vienas X—po 10c; B. B.

ir daug. Komedija yra sutaisyta puikiai, tik lošėjai nevisai atsakančiai išpildė savo užduotis. Ypač afciero rolės lošėjas menkai buvo į afcierią panišus, nors ir kiti taipgi parodė stoka, ar tai geistikuliacijoj, destinkcijoj, ar mimikoj. Truko harmonizavimosi žodžių su veikimu. Geriausiai savo rolę atlosė, pono Vuodeginsko rolės lošėjas.

Apart vaidinimo «Birutės», kora puikiai sudainavo, kuo publika įsientuzijavus nesiliovė šaukus po kiekvienos pabaišos: bis—bis. Ypač koro dainos publiką pilnai užganėdino.

Gungras.

West Pullman, Ill. Per pasidarbavimą susipratusių darbininkų liko sutverta LSS. 137 kuopa, kurioj susijungė draugai iš West Pullman, Kensington ir Roseland miestelių.

28 lapkričio tapo parengtos prakalbos, kurios atsibuvo mieste Kensington, Ill. kaip mūsų kuopos centre. Kalbėtojus pakvietė iš Chicagos draugus: Sidarevičė ir Puskunigij. Puskunigis atsakė laikyti prakalbą, dėlto, jog atsakęs nuo LSS. Drg. Sidaravičė aškinio pradžia kapitalizmo, apie socializmą ir progresą, ragino darbininkus prie kovos su išnaudotojais.

Klausytojų buvo prisirinkus pilna svetainė, ramiai visi užsilakė. Prakalbos pertraukoj deklamavo eiles draugai: K. Pocius, J. Čiapai ir J. Vilimaitis. Uzdengimui lėšų surinkom aukų \$4.00, už ką ištariam aukavusiems ačių. Po prakalbų prisirašė prie kuopos 10 sąnarių iš tų dvi moteris. Žinomas aplinkėje geras socialistas dr. A, per savo agitaciją, padarė darbininkus susipratusiais, jis prie kuopos prirašė apie pusę tuzino sąnarių per šias parkalbas. Kad daug tokių ideališkų žmonių turėtume, skubiai kapitalizmą panaikintumėm ir naują tvarką padarytumėm!

Darbai pas mus eina gerai, bet iš kitur pribuvusiam darbininkui sunku gerą darbą gauti. Čionai lietuviai labai yra sufanatizuoti, knygų ir laikraščių mažai kas skaito, daugiau mėgsta girtuokliauti ir tarp savęs mušas ir pjaustosi su peilais «kauniškiai su vilniškiais lietuviais»

Kada jie suspras ir aš švietą pamylės?

K. Pocius.

AUKOS.

Švedijos Streikieriams:

GARDNER, MASS, aukavo šios ypatos: A. Blakėšius—75c; P. Cernauckas—55c; P. Mackevičius, T. Kučinskis, J. Janonis—po 50c; W. Stakenas K. Vaitekunas, J. Margaitis, M. Pešina, J. Mockus, A. Pašakenskas, J. Wariakojis, J. Kučinskis, J. Mockus, W. Ivonaitis, D. Ivonaitienė, J. Allakna, G. Whieh, J. Ivonaitis, J. Likas, K. Šinkūnas, T. Jozukevičius, D. Klinga, A. Šliakis, J. Ivonaitis, A. Galdelonis, S. Kučinskis, S. Baranauckas, P. Podziunas, S. Zbikovskis, J. Urtonas K. Balsevičius, J. Ivonaitis—po 25c, Viso labo \$10.05, mulkių 2.73; iš viso aukų surinkta 12.78 Kalbėtojam kelionės lėšos 5.25, už svetsinę 4.00; atėmus visus lėšasčius, pasilieka Švedijos streikieriams 3.50.

Izdininkas I. S. S. 89-os kuopos K. A. Vaitekunas.

L. S. S. 105 kp. LEWISTON, ME., aukavo šios ypatos: D. Repšis, N. Statkus, J. Pauža, J. Krapovickas, F. Statkus, K. Poška—po 1 dol.; M. Urbanaučiūčiū, J. Sinkūnas, J. Ballis—po 50c; K. Vileniškis—30c; J. Dulkenius, L. Laudanckaitė, D. Jenulionis, P. Stasiulis, P. Ballis, P. Pažera, J. Gurklis, R. Kumštis, V. Petronis, A. Jozakevičia, A. Senkunas, A. Adomaitis, V. Vaičiūllute, J. Danevičia, Vaitekunas, J. Jokavonis B. Salbutačia, A. Bagdonas, Ms. Franckus, D. Bačiūnas, F. Kaulakis, F. Apsega—po 25c; P. Čeraška, A. Diringis, J. Bagdonas—po 20c, J. Apsega—15c; J. Povylaitis, P. Bukenasas, B. Vaitekaitė, F. Jenulionis—po 10c, nežilpa keno 25c; aukų viso surinkta 15.20. Apmokėjus kalbėtojus lėšas paliko 3.20.

Fin Sekr. F. Kaulakis.

HAVERILL, Mass., aukavo šios ypatos: Z. Gudukas, L. Gudukas—po 50c; F. Zuraulis, A. Pecukonis, J. Norkunas—po 25c; K. Rynko, D. Čiras, A. Baronas—po 20c; E. Bakanaukas, S. Benkus, L. Bakanaukas—po 15c; S. Bakanaukas, B. Bakanaukas, K. Bakanauklėnė, J. Raugiala, J. Žukas, vienas X—po 10c; B. Bakanaukas, K. Bakanauklėnė—po 5c Viso labo 3.50, J. Bakanaukas.

MONTREAL, Canada, 22 d. Lapkričio Antano Jenkevičiaus vestuvėse surinkta aukų 4.50, skiriama Švedijos streikieriams. Šiuomi pasiūnėu «Kovos» administracijon suankautą sumą. J. K. Motjukas.

TEATRAS IR BALIUS

Latvių Socialistų Partijos Amerikoj «Strahdneeks» Philadelphia kuopa parengė puikų vakarą su perstatymu komedijos «Visu Mirusiu Diena» atsibus subatos vakare 18-tą dieną Grudžio (December), 1909. Svetainėje MERCANTILE HALL, 849-851 North Franklin St.; pradžia 8 val. vakare ir tęsis iki 2-rai val. ryto. Bus puiki muzika AMORA PATTS. Įžanga 25c. su dražužių padėjimu. Visus užkviečia Komitetas.

ADRESAI

L. S. S. kuopų Viršininkų

Sekretoriai kuopų, kurių adrsai netelsingai pagarsinti, arba visai nėr, lai tuoj atel šaukia į administraciją. Administratorius.

1 kuopa, Philadelphia, Pa.

K. J. Valys, 1815 E. Moyamensing Ave.

2 kp. Seranton, Pa.

F. Živatkauskas 309 Charles St.

3 k. Cleveland, Ohio,

V. Geibis 1919 Lorain Ave.

4 kp. Chicago, Ill.

J. Petrulis 3252 S Halsted St.

5 kp. New Britain, Conn.

K. Senkus 315 Washington St.

6 kp. Pittsburg, Pa.

A. K. Didjurgis 2209 5th Ave.

7 kp. Rochester, N. Y.

J. K. Burokas, Box 92. Brockport, N. Y.

8 kp. Donora, Pa.

R. Lekavičius Box 169

9 kp. Wilkes Barre, Pa.

W. Tabaras 215 Noble Lane

11 kp. Newark, N. J.

A. Žolynas 211 Jefferson St.

13 kp. Taylorville, Ill.

A. Augulis, Box 93

14 kp. Baltimore, Md.

J. Bulota 229 So. Greene St.

15 kp. Minersville, Pa.

J. Ramanauskas Box 538

16 kp. Meriden, Conn.

K. Liutkus 71 Pine St.

17 kp. Brockton, Mass.

L.S.S. kuopai 152 Ames St.

18 kp. Collinsville, Ill.

A. Lietuvninkas Box 535

19 kp. Brooklyn, N. Y.

J. Kačergius 120 Grand St.

21 kp. Herrin, Ill.

K. Narbutas. P. O. Box 232

22 kp. Chicago, Ill.

M. D. Činikas 2355 W 20th St.

23 kp. Spring Valley, Ill.

A. Krajauskas Box 484

25 kp. Union City, Conn.

J. A. Šunskis 22 Diamond St.

26 kp. Westville, Ill.

D. Klilkunas Box 436

27 kp. New Haven, Conn.

K. Šalinas 281 E. Chapel St.

28 kp. Shenandoah, Pa.

A. Staniškis, 234 W. Centre str.

29 kp. Springfield, Ill.

F. Klembauckas, 1716 E. Matheny ave.

30 kp. Yonkers, N. Y.

F. Navikas 131 Riverdale Ave.

31 kp. So. Bethlehem, Pa.

P. Berukaitis, 313 5th Ave.

32 kp. Pittston, Pa.

P. Šlekaitis 36 Stark St.

33 kp. Binghamton, N. Y.

M. Kirkilas 32 Glenwood Ave.

34 kp. Waterbury, Conn.

V. Malinauskas 17 James St.

35 kp. Lost Creek, Pa.

J. Pužlauckas Box 114

36 kp. Bayonne, N. J.

J. Januškevičius, 75 E 22-nd st

37 kp. Chicago, Ill.

B. Šidėškis 1735 N. Marshfield Ave.

38 kp. Bristol, Conn.

J. Žvingilas, 19 Foley St.

39 kp. Los Angeles, Cal.

40 kp. Worcester, Mass.

S. Bakanauckas 7 Siegel St.

42 kp. Easton, Pa.

V. J. Stankus, Box 195

43 kp. Melrose Park, Ill.

A. Dumbris 231 Spring St. Aurora, Ill.

44 kp. St. Louis, Mo.

J. Aukštakalnis, 1701 N. 7th St.

45 kp. Passaic, N. J.

S. Pauza, 85 Hope Ave.

46 kp. Mahanoy City, Pa.

J. Overaitis Box 158

47 kp. New Philadelphia, Pa.

48 kp. Pana, Ill.

J. Dilbaitis, 18 N. State St.

49 kp. Hartford, Conn.

S. Stankevičius 60 Wells St.

50 kp. McKees Rocks, Pa.

J. Lukoševičius, 128 Bell Ave.

51 kp. Grand Rapids, Mich.

J. Stankus 139 Veto St.

52 kp. New York, N. Y.

P. Sinkus 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

53 kp. St. Clair, Pa.

A. Žukauckas Box 281

54 kp. Courtney, Pa.

D. Lekavičius Box 18

55 kp. Allegheny, Pa.

J. Stasevičius 1413 Page St.

56 kp. Youngstown, Ohio,

K. Kazlauskas, Box 291, Struthers, Ohio

57 kp. Wilmerding, Pa.

B. Kondrotavičius Box 24

58 kp. Kenosha, Wis.

K. Braževičius Box 221

59 kp. Jersey City, N. J.

S. Jankus, 158 Newark St., Hoboken, N. J.

60 kp. So. Boston, Mass.

E. Alminavičiūtė, 18 National St.

61 kp. W. Lynn, Mass.

S. Danilovičius 33 Cottage St

62 kp. Riverton, Ill.

J. Rush P. O. Box 171

63 kp. Johnston City, Ill.

A. Ambrazas, Box 188

64 kp. Lawrence, Mass.

F. Juškevičia 99½ Oak St.

65 kp. Paterson, N. J.

Ed. Kindaras, 323 River St

66 kp. Wilmington, Del.
67 kp. Brighton, Mass.
J. Kugla 106 Market St.
68 kp. Chester, Pa.
T. Tomkevičius, 800 E, 8th St.
69 kp. Shaft, Pa.
J. Petrauskas Box 31 Lost Creek, Pa.
70 kp. Gilberton, Pa.
M. Dumblauckas, Box 107
71 kp. Cambridge, Mass.
H. B. Bronišas, 103 Gore St., E. Cambridge
72 kp. San Francisco, Cal.
J. Pagee, 155 D. Duhoce ave.
73 kp. W. Frankford, Ill.
A. Sprindzius, P. O. Box 191
74 kp. Livingston, Ill.
P. K. Pačėsa Box 142
75 kp. Rockford, Ill.
S. Zavadzka 602 Lewis St
76 kp. Seatonville, Ill.
77 kp. Beald, Ill.
J. J. Gužerėčia Box 155
78 kp. Exeter Boro, Pa.
T. Kreivėnas, 234 Diamant St.
79 kp. Girardville, Pa.
J. Mauručaitis, 32 Centre St. Ashland, P
80 kp. Hazleton, Pa.
J. Stasiulevičius Box 326 Centralia, Pa.
81 kp. Chicago, Ill.
D. Dragas 281 W. North Ave.
82 kp. Niagara Falls, N. Y.
83 kp. So. Brooklyn, N. Y.
J. Juška, 75 Hudson Ave.
84 kp. Montreal, Canada,
J. K. Matjukās 171 Richardron St.
85 kp. Hyde Park, Mass.
L. Zavietavičius 218 Hydepark St.
86 kp. Stoughton, Mass.
J. Peidzius Box 1016
87 kp. East St. Louis, Ill.
G. Baltakys, 537 Collinsville ave.
88 kp. Homstead, Pa.
L. Verblugevičius 421 5th ave.
89 kp. Gardner, Mass.
P. J. Mackevičius 81 Emerald St.
90 kp. Rhone, Pa.
Ig. Šukys, P.O. Box 32
91 kp. Edwardsville, Pa.
J. Vaitkus, 92 Myer St.
93 kp. Braddock, Pa.
A. Chaposki 217 Penn Ave.
94 kp. Foxcroft, Me.
A. Juškus
95 kp. Ashley, Pa.
A. Žekas, 146 S. Main St.
96 kp. Vandergrift, Pa.
97 kp. Manifold, Pa.
98 kp. Elco, Pa.
J. Baronas Box 24
99 kp. Morgan & Cuddy, Pa.
100 kp. Duquesne, Pa.
J. Rakauckas, 505 Inglefield St.
101 kp. Ellsworth, Pa.
J. Varnagiris, Box 331
102 kp. Lee Park, Pa.
103 kp. Tamaqua, Pa.
St. Milhauckas 437 Willing St.

104 kp. Clinton, Ind.
F. Klivinas, Box 177
105 kp. Lewiston, Me.
K. Villanškis, Box 36
106 kp. Maryville, Ill.
V. Katilius, Box 121
107 kp. Coal Dale, Pa.
108 kp. Carnegie, Pa.
A. Jankauckas, Box 35, Loupex, Pa.
109 kp. Ambridge, Pa.
P. Brajus, Box 547
110 kp. Centralia, Pa.
M. Martinaitis, Box 33
111 kp. Orange, Mas.
J. Gallunas, 35 Whitney St
112 kp. Pierce, Ill.
P. J. Milėunas P. O.
113 kp. Burlington, N. J.
A. J. Neris, 503 Linden Ave.
114 kp. Athol, Mass.
D. Taulis, 35 Essex St.
115 kp. Du Bois, Pa.
J. Montvila Box 85 Jefferson Line, Pa.
116 kp. Detroit, Mich.
J. Bataitis, 748 Ferry Ave
117 kp. East Pittsburg, Pa.
W. J. Markun Box 328
118 kp. Sugar Notch, Pa.
S. Balėunas Box 33
119 kp. Milwaukee, Wis.
F. Druchas 501 Conway St.
120 kp. Valparaiso, Ind.
D. J. Kasparka 55 Commercial Hall
121 kp. Beckemeyer, Ill.
U. Skriniskienė P.O. Box 45
122 kp. Exeter, N. H.
J. Zolancas, 11 Charter St.
123 Aurora, Ill.
S. Rykas, 23 College Ave.
124 kp. Racine, Wis.
J. Žilėnas 1608 Howe St.
125 kp. Waukeegan, Ill.
C. Stendar Box 215
126 kp. Chicago Heights, Ill.
J. K. Valėnas Lock box 74 Steger, Ill.
127 kp. Old Forge, Pa.
V. Kriškėunas Box 218 Coyne Pa
128 kp. Cherry, Ill.
T. J. Žarnauckas Box 116
129 kp. Bridgewater, Mass.
S. Kirilis, Box 560
130 kp. Auburn, Me.
P. Kapčikas 40 Newburn St.
131 kp. So. Omaha, Nebr.
Org. W. Banevičius 3423 T. St.
132 kp. Coal Centre, Pa.
St. Sarpolius Box 177
133 kp. Norwood, Mass.
P. J. Babilas 7 Dean St
134 kp. West Fitchburg, Mass.
V. J. Pezeolgauskas BOX 61
135 kp. Lawrence, Mass.
P. O. Jatulevičius 141 May St.
136 kp. Rumford Falls, Me.
J. Grušas 46 River St.
137 kp. West Pullman, Ill.
J. Riškus 11950 Union Ave.

Atviri Laiszkeliai ir Laiszkams popieriai

Naujai atspausiti, randasi «Kovos» administracijoj. Su geriausiais paveikslais ir tinkančioms revoliucionieriškoms dainoms, pritaikytoms prie paveikslų. Visi laiszkeliai ir popieriai atspausiti visokioms parvoms, ant geriausios popieros ir parsiduoda 2 už 5c., 12 už 25c., 100 už \$1,00, 500 už \$4,50, o 1000 už \$8,00.

Reikalaujami adresuokite:

«Kovos» Administracija
1815 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Kas sanvaite saugok šita sanraša:

LAISKAMS POPIERIAI:

1 Žmonijos Geradėjai	8 Raudonas Vėluokas
2 Kelioms į dangų.	9 Internacjonalas
3 Susipraskim!	10 Kapitalistų Dievaiti
4 Ant barikadų	11 Tikėjimo palatiktojai
5 Marselietė	12 Tabartinės draugijos progressas
6 Saulėi tekant	13 Kopitėlas ir jo augintinis ponas
7 Pirmoji Gegužė	14 Standininė sistema ir juos auka.

Tik iki 1-mai Sausio, 1910 m.

Laikas prenumeravimo «Trimitas», (Laisvosios Dvasios Giesmės ir Dainos) jau baigiasi. Nuo 1-mos Sausio, 1910 m. jau nebus duodama du ekzemplioriai už \$1.00 minėtų dainų. Todėl tie visi, kurie norite tą teip smagų veikalėlių turėt, bei savo draugėms ar draugams ant Kalėdų, bei Naujų metų dovaną suteikt. Skubinkite užsirašyt tuoj, prisiusdami pinigus «KOVOS» Administracijai, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Kovos Administracija

Skubinkime išsidalyt DOVANAS!

D gas J. N-kas tik dėlto dovanojo Sąjungai kelesdešimtis «BALTRAMIEJAUS NAKTIES», idant kiekvienas darbininkas žmogus galėtų lengvai ją nusipirkt ir perskaityt. «BALTRAMIEJAUS NAKTIS» tai tikras atspindis biaurių darbų Francuzijos valdžios ir kunigų, kame pamatysite it veidrodijje, kas skriaudžia vargdienį darbininką žmogų. Todėl, draugai, skubikit dalytis minėtas dovanas. Prisiuskit «KOVOS» ADMINISTRACIJAI pačto ženkleliais arba «Money Orderį» 75c vertės, o tuoj apsurėsit «BALTRAMIEJAUS NAKTĮ». Adresas laiškams ir pinigams siųsti.

«KOVOS» ADMINISTRACIJA

1815 E. Moyamensing Ave. Phila., Pa.

IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ DOVANAI!

Jei Amerikoje nemoki angliškos kalbos, tad pats žinai, kad esi nebylys. Bet kiekvienas lietuvis gali gerai ir lengvai išmokti, jei tik nori DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užrašys sau, arba kita naują skaitytoja laikraščiui prikalbis, prisunčiant \$2.00 ant mano vardo, aptures viena iš éion paminėtų laikraščių: «LIETUVA», «VIENYBE» arba «KOVA» per metus, teippat garsiną didelę knygą, versta iš prancuzų kalbos «BALTRAMIEJAUS NAKTĮ», kurios kaina 75c ir teippat GRAMATIKA-MOKYTOJĄ angliškos kalbos, parašytą visiems gerai žinomo J. LAUKIO. Kaip tik kuris prisius 2 dol. už naują skaitytoja, tuojaus viską aptures. Metas skaitosi nuo dienos užrašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintų ir lietuvių, kaip ir svetimauciai, turėdami gramatiką, išmokyt angliską kalbą. «RAISTA» dar galima gauti prisunčiant 1 dol. extra.

J. Naujokas Madison Sq. Box 189
NEW YORK, N.Y.

Šis visai vaiztai nieko negelbėtu, «Anchor» bandenimo mokslo ir išrodymu kaip pav. pildymą etc. Viasur 26c ir 50c buteliu

«Lietuvo»

Eina du kartu į sa
«LIETUVOS ŽINIUS» nep
gresvyškas laikraštis, ski
visuomenei.

Laikraščio išleidima
užsitikėjimo bendrovei: F

Kas į-irašys į bond
rublius «Lietuvos Žiniom
«LIETUVOS ŽINIAS» tik už
mokės 50 rublių ir daug
gaus visai dovanai.

Kaina: Lietuvoje (i
pusel metų — 2r. 20 k. 3
kp; Už-ienyje: metams — 1

Užsisakyti galima nuo 1
Prenumerata priimama je
Pinigus galima siųs
reikia pažymėti keno tie

Adresas: Vilnius, Semior
Žinių»

Dr. E.C. Collins
Uždejojas

Bet Ge

tas, kuris dau
neišgydys; už
rinkti geriaus
se rods gražia
sergančiam rei

DAUGIA

tie kuriuos p
New York Medikal Instituto
daktarai ir Institutai draug
vonėms gerbią ir užtikrina
vienok laikome už prideryste,
kur lankiama pagelba ir kaip
tuojaus; nes mūsų mokslinčia
stančius lietuvių išgydė, kurie

Per vienoliką me

Ne joks kits daktaras nē Ir
éinis Profesoriais Collins M
metų padarė daug gero; yra t
gydytos, su pagelba gerų vais
riausiai ant kitų daktarų ir I

Ką ir ka

Už tai mūsų budas gydym
kaštuoja negu kitur. Jei
pagelbos, tai astišauk arba pa
daktaras, tuojaus suteiks rod
tams pagelbėjo, tad pagelbė
Nelauk ilgiau, atleik arba

COLLINS N. Y. I
140 WEST 34th ST

Dr. S. E. Hynd
Kasdien nuo 10i ryto ik 5 po
Prisisk 10c. markėms, aptu
Collins, «Vadovas in Sveika

VEIKIANČIOJO KOMITETO SEKRETORIAUS ANTRAŠAS:

J. Stasiulevičius

P. O. Box 326

Centralia, Pa.

Nors visi vaistai nieko negelbėtų, "Anchor Pain Expeller" savo padarys. Jis yra branduolinis šlindinimo mokslo ir išrodymu kaip paviršutinis vaistas priešais Reumatizmą, neuralgiją, persišaldymą etc. Visur 25c ir 50c buteliukas.

"Lietuvos Žinios"

Eina du kartu į savaitę nuo birželio 1 d. š. m. "LIETUVOS ŽINIOMS" nepartijinis, demokratiškas, progresyviškas laikraštis, skiriamas apšviestai Lietuvos visuomenei.

Laikraščio išleidimas nuo Jono Vileišio perėjo užsitikėjimo bendrovei: Felicija Bortkevičienė ir Ko.

Kas įrašys į bondrovės narius ir užsimokės 25 rublius "Lietuvos Žinioms" leisti, tas gaus visados "LIETUVOS ŽINIAMS" tik už 1 rublį metams. Kas užsimokės 50 rublių ir daugiau, tas "Lietuvos Žinias" gaus visai dovanai.

Kaina: Lietuvoje (ir Rusijoje) metams—4 rb., pusė metų—2r. 20 k. 3 mėn.—1 r. 30 k., 1 mėn. 50 kp; Užsienyje: metams—6 rub., pus. metų—3 r. 50 k.

Užsakyti galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios. Prenumerata priimama jau ir ateinantiems 1910 m.

Pinigus galima siųsti ir "money orderiais", tik reikia pažymėti keno tie pinigai:

Adresas: Vilnius, Semionovskaja, No. 10 "Lietuvos Žinių" Redakcija.

Dr. E.C. Collins
Uždėtojas

Bet Geriausias Daktaras

tas, kuris daugiausia ligonių išgydo. Prižadėjimai neišgydys; už tai reikia labai būti akvyv, kad pasirinkti geriausia daktarą. Prižadėjimai apgarsinimuose rodo gražiai išrodo, bet ant poperos tik; vienok sergančiam reikia pasiskirti geriausia daktarą.

DAUGIAUSIA IŠGYDĖ SERGANČIŲ tie kuriuos patys žmonis gerbią. Daktaras Collins

New York Medikal Instituto išgydė daugiau lietuvių, nekaip kitų daktarai ir Institutai draugeje; nes tukstančiai laiškų su padėkavonėmis gerbią ir užtikrina teisybę. Męs visai nesigarsintumem, vienok laikome už priderystę, kad pranešti sergantiems, tad žinotų kur laukiamia pagelba ir kaip tik atsišauks ar parašys, tad ir apturės tuojaus; nes mūsų mokslinė profesoriai per vienuoliką metų tukstančius lietuvių išgydė, kurie sirgo ir labiau nusiminę buvo už Tave,

Per vienoliką metų stebetini pasisekimai.

Ne joks kits daktaras nę Institutas, negali susilyginti su mokslinčiais Profesoriais Collins Medical Instituto, kurie per vienuoliką metų padarė daug gero; yra tai įstaiga kurioje visokios ligos tampa gydytos, su pagelba gerų vaistų ir yvairių prietaisų, todėl ir yra vyriausiais ant kitų daktarų ir Institutu moksluose, išradymuose ir žino

Ką ir kada reikia daryti.

Už tai mūsų budas gydymo yra greičiausias, tikriausias ir pigiau kaštuoja negu kitur. Jei sergi kokia nors liga, o nori greitos pagelbos, tai atsišauk arba parašykia lietuviškai apie savo liga. Mūsų daktaras, tuojaus suteiks roda ir reikalingus vaistus, kurie tukstančiams pagelbėjo, tad pagelbės ir Tau.

Nelauk ilgiau, ateik arba rašyk pas :

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTA

140 WEST 34th STREET — NEW YORK.

Dr. S. E. Hyndman, Medikal Direktorius.

Kasdien nuo 10iš ryto iki 5 po p. Švent. nuo 10 iki 1. Vak. Ut. ir Pet. 7-8 Pristusk 10c. markėms, apturėsi garsiają, knygą Dr. E. C. Collins, "Vadovas in Sveikata", parašytą lietuviškai.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.

Mano darbas gali but matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

Bell Phone Kensington 57-8c
S. Szveda

Lietuviškai-Lenkiskas Graborius :
2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kurs visus reikalus atlieka prieliskai ir dirgal.

Bell Phone 2477 Keystone 4269
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arieklos, vyno, likerio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliukuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė mineraliskų vandentų.

Kalbam lietuviskal., lenkiskal., ruskal ir angliskal.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Lietuviai, visokiuose reikaluose remkit savo vertelgas. Reikalui atsiradus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz
Lietuviškai-Lenkiskas Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

Gerl dantys yra neatbutinai reikalngl gerai sveikatal, todėl nueik pas dentista
Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.
Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiskal.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare. Nedėliomis 9 iki 4 vak.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.
VISEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.
Priėmimo: Iki 10iš ryto. Nuo 2 iki 3 P.M. valandos: Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėt rusiskai ir lenkiskai.

Pranešimai.
Reikalaujantiems L.S.S.A. konstitucijos, pranešu, jog dar negatava. Kada ji bus gatava, tikriaus gali pranešti Centro Sekretorius.

Pagal nutarimą Pild.Kom. surašą visų skolingųjų už literaturą ir pašalinius darbus iki šiam laikui neatsiteisusių, bei neduodančių apie save žinios link atsiteisimo, pasiunčiau per Cen. Sek. Pild. K.tui.
"Kovas" Administracija.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Su vienu buteliu Pain Expelerio Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl suteipimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda teip greito paleningvimo ir pastovenciai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t.t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c
F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.
Tėmykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veselioms, krikstynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir teisingas tautietis. Prekes prielamos.

Keystone Telefonas: East 42-05-A.
NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir užlaikymui plauku.

Tukstančiai pliku žmoniu atgavo pulkius plaukus, sulauko slinkima plauku. Duodam roda dykai per laiska, kaip išgydyt slinkima plauku, pučkus, didervines, niezus ir lytiska bruda. Nuo koju užtrinu tik 10c. Mes turime daug padėkavoniu laisku vleokiu tautyčiu. Tuojau rasyk pas mus:

J. M. BRUNDTA Co.
996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviskoj kalboj, bus kožnam prisiustas ant pareikalavimo kuris prisius 10 c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektriskų Krutančių paveikslų mašinas, magiškas lempas, štukas, visokių gatunkų knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę "Dainų Vainikėlis" kurios prekė 25 cent. tam prisiušie katalogą dykai. Reikalujame gerų agentų pardavinėjimui mus tvorų po miestus ir miestelius. Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL

Telefonas: Bell Kena. 36 18-A
Keystone East 42 21 D

JONAS F. BAJ
Lekiškai-Lietuviška Stainė

šiaurinej Philadelphijos dalyj. Arkllal gatavi kiekvienoj valandoj veselioms, krikstynoms, pagrabams ir pasivažinejimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

G. W. Kownacki
2872 Orthodox St., Philadelphia, Pa.

Sallunas ir Vynyczla
Geriausi Amerikoniski ir užrubežiniai Vynai, Likieriai, Arieklos ir Cigarai. Atsilankykit pas tautietį!

THE LITHUANIAN
WEEKLY

“KOVA”

PUBLISHED EVERY
FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor

J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

One year	\$2.00
Six months	1.00
Three months	.50

One inch once	50c
One inch one month	\$1.00
One inch one year	10.00

All Communications should be addressed

PRENUMERATA
visose dalyse svieto

Vieniems metams	\$2.00
Šešioms mėnesiams	1.00
Trims mėnesiams	.50

APGARSINIMU KAINOS

Collis syki	50c
Collis per mėnesį	1.00
Collis per metus	10.00

Visokiuose susiėsimuose adresuokti:

“KOVOS” Spauštuvėjų spaudinam visokius spaudos darbus.

Spauždinam netik plakatus, tikietus ir programus baliams, bei teatram, netik visokius biznieriškus apgarsinimus, draugystėm ir kliubam konstitucijas, bet ir visokias dideles knygas. Užsakyamus išpildom visuomet į laiką greit, gražiai, už labai prieinamą prekę. Turintieji koki-nors spaudos darbą, kreipkitės į «Kovos» spauštuvę kiekvienam laike ypatiškai ar per laiškus sekančiu ant-rašu:

“KOVA”

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Telefonas, Keystone, Main 2958.

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA

Chemijos ir Naujusių garsių išradėjų Mašinų Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikšioti nudevėtose bei nušutusiose drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mēs, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, taip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyeras ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkomis trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatiškai, laiškeliu bei per telefoną.

JAN KUKULSKI,

3032 Richmond St.

3005 Frankford Ave.

Phone 45-59 A Kensington, Bell Phone 45-74 A. A Kensington.

PHILADELPHIA, PA.

Jau išėjo iš spaudos No. 3

“ŽMONIŲ KNYGYNŲ”

do žemė ir visi gyvuliai bei augalai ant jos (Kaina 15c); N2—“Kaip Žmogus ant Žemės Atsirado” (20c); N4 bus apie teatrą—jo istorija, uždaviniai ir t.t. (jau spaudoje). Už 12 knygelių įvairaus turinio arba už metus prenumeruojant “Žm. Knygynas” atsieina tikrai 1 dol. (iš Lietuvos užsirašant—1 rub.)

“Žmonių Knygynas” dabar sykiu su “DILELEMS” leidžia broliui Baltrušaitiui, Pittsburghe, Pa. DILELES yra dikčiai padidintos ir telpa netik juokai ir juokdaraiški paveikėlai, bet ir šiaip žinios iš mok-lo, politikos ir t.t. “Dilg.” eina sykiu kas mėnuo Kaina 1 dol. (2rub.) metams. Mēs spaudėm tam teipgi plakatus konstitucijas ir visokius spaudos darbus savo spauštuvėjų; darbą atliekam gerai, greitai ir pigiai. Adriaus laiskams ir pinigams siųsti:

BALTRUŠAITIS BRO'S.

2304 Fifth Ave., Pittsburgh, Pa

Mokykis Angliszkai!

As mokinu skaitymo, silicbia-vimo, aritmetikos, geografijos, ir istorijos, geriausia metoda ir su geriausiu pasisekimu. Drukuotos Lekcijos išsiuntinėjamos po visus pasaulės kraštus. Rašyk postkarte.

Chas. A. Jaffe

Korespondencijinis 622 S. 11th Street
Angliškas MOKYTOJAS PHILADELPHIA, - PA.

ATVIRI LAIŠKELIAI.

- 1 Pavaasaris Socijalizmo
- 2 Paryžiaus komuna
- 3 Caro kėlonė į Sibyrį
- 4 Tėvynė ir jos sūnūs darbininkai
- 5 Sunku kėlaut su Tėsybe
- 6 Kapitalizmo reakcijos vilny
- 7 Darbininkų pažanga
- 8 Rusijos karė su Japonija
- 9 Marselietė
- 10 Internacijonas
- 11 Ant barikadų
- 12 Raudonas Vėlukas
- 13 Dievaitis Kapitalistu
- 14 Tikėjimo palaikytojai.
- 15 Trys viešpačiai ant bombos
- 16 Darbininkai ir ponas.
- 17 Kapitalizmas ir jo auka.
- 18 Dabartinė draugijos progresas.
- 19 Nukryžiavotas gauna tulžį
- 20 Kapitalas ir jo augintinis ponas
- 21 Be darbo ir duonos
- 22 Labdarystė kapitalistų

- 23 Salinis Francūzijos
- 24 Dėdė Samas

Tik-ką atspauzdinti nauji at-viri laiškeliai ant geros popieros ir puikiom spalvom.

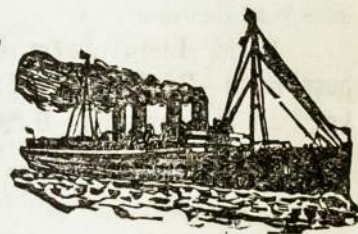
1. «Moteris ir Socijalizmas».
2. Da vienas smugis.
3. Teismas be teisių.
4. Lietuvos senovės kar-žygiai.

Šie visi paveiksėliai nereikalanja aiškino, kas jie yra, nes jie patys už save šneka. Prekiuoja visi keturi sy-kiu tik 10 c.; daugiau imantiems ant karto nuleidžiamas dideis nuosimtis.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas ša-lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

17 AKMENAIS
“RAILROAD”
LAIKRODELIS.

Ausuke užsukamas ir užstatomas, vy-rams ar moterims. Aukso deng-tas, gvaran-tuotas 20 me-tų. Lukštai ab-lupai uždarami gra-žiai engravieruoti. Absoliutiškai tel-singat laiko laiką, specialiai kal vartojamas per tarnanjančius prie geležinkeliu. Ir per nuolat keliančius. Pasijusime vyrišką ar moterišką laikrodėlių gavę pareikalavimą ir antrasą per C.O.D. lei-džiame išgeminuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresul. Jei rasite netinkanti, sugrąžinki-te. Atmink, kad tu gal už panasų laikrodėlių užmokėtum \$35.00, jei jį tau stulėtų pirkti šė-kalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mėš duo-dame 14 karato paukenotą retežėlių su brelio-ku dykal. EXCELSIOR WATCH CO. 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

GEORGE BELAWSKIS

1216 S. 2nd St. Philadelphia.

LIETUVIŠKAS SALIUNAS.

Lietuviški kve-penti cija rai, geriausia degtinė McHenry, Trainer ir kitų. Linksma vieta, geras patarna-inas, grina lie-tuviška kalba.

Frederick D. Felto

SALIUNAS

S. W. Cor. Richmond & Allegheny Av.
PHILADELPHIA, PA.

Yra tai ge-riusis UŽEIGA Lietuviams.

ST. CZELEDINO PUIKIAUSIA LIETUVIŠKA

Apsiajimu Krautuve

Prekės labai prieinamos ir tavoras pirmos klesos. Kas pinks pas mane apslavimus, vi-siem dnosiu dovanų putkų kalendorių 1910 m. 1227 S. 2nd St. PHILADELPHIA, PA.

Dovanos «Kovos» Skaltytojams.

Tiems visiems, kurie atnau-jis savo prenumeratą iki Naujų Metų, užsimokėdamas pilnai už ateinančius 1910 metus, taipgi ir tiems visiems, kurie prikallbis naują «Kovos» skaitytoją išti-sam metui, gaus puikų «Kovos» išleista sieninį kalendorių. To dėl draugai paskubėkit užsimo-kėti prenumeratą, idant galėtu-mėm žinoti kaip daug kalendo-rių atspaut.

Norintieji užsirašyt koki-nors progresyvišką laikraštį ar-ba dienraštį, lietuvišką ar kito-tose kalbose, kreipkitės prie «Kovos» administracijos, kuri jums visuomet į laiką patar-naus.

JUNG TINIŲ
dejo savo sesi-
rinkikų, kuri
atstovų išpild

viltis motina bepročių
laukianti rinkikai gal
vo tik apvilimu.

Jau pirmutinis ki-
menė laukia sugražini
savo prizadejimus išp-
dai, vien savo ir tų,
kų klesai, išskiriant

Gal pasimokys t-
mams republikoniškų
kad jie pataikys užti-
darbius, nes mat darb-
dami, nieko darbinink-
darbininkų minios su-
dami, išrinko į 61 k-
miršo apie darbininkų

Arčiaus prisiste-
atstovams, pasirodo, l-
turinčiųjų, kad tarn-
čiajai klesai, o su vie-
nieko bendro neturi.